Regiunea Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 646 | vineri 2 februarie 1962 | 8 pagini 25 ban

Micrometrul indică reușită! Viitorii muncitori ai uzinelor „Timpuri Noi" au deci toate motivele să se bucure.

Factorul hotărîtor al educației comuniste este munca; neobosit să cultivăm în rîndurile tineretului dragostea de muncă, spiritul de disciplină, hotărîrea de a-și dărui elanul și energia clocotitoare operei de construire a socialismului!

(Din cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la Conferința organizației orășenești de partid București).

CONFERIREA ORDINULUI „Steaua Republicii Populare Romîne" clasa I-a tovarășului acad. Ilie Murgulescu, ministrul Învățămîntului și Culturii

Luni la amiază la Palatul R.P. Romîne a avut loc solemnitatea înmînării unor decorații.

La solemnitate au participat tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, președintele Consiliului de Stat al R.P. Romîne, Emil Bodnăraș, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Ștefan Voitec, vicepreședinte al Consiliului de Stat, membri ai C.C. al P.M.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului.

A fost conferit Ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne" clasa I-a tov. Ilie Murgulescu, pentru merite deosebite în activitatea științifică și contribuția adusă la opera de construire a socialismului, cu prilejul împlinirii a 60 de ani.

Activitatea independentă și creatoare

Independența și spiritul de activitate creatoare se profilează ca trăsături pregnante ale constructorilor societății comuniste — oameni cu o înaltă cultură, capabili să se orienteze cu curaj în domeniile științei și tehnicii, să poată aborda și soluționa creator cele mai complicate sarcini. De aceea, în procesul educării tinerei generații se pune un accent deosebit pe formarea acestor trăsături încă de pe băncile școlii.

Independența se manifestă în primul rînd în trebuința și priceperea de a gîndi de sine stătător, de a sesiza o problemă și a găsi metodele cele mai adecvate de rezolvare a ei.

Spiritul de activitate creatoare presupune desfășurarea muncii cu toată energia în vederea îndeplinirii sarcinii primite. Gradul de activitate depinde de gradul înțelegerii sarcinii. Activitatea elevilor se manifestă atît în perceperea cît și în prelucrarea materialului explicat de profesor, în căutarea răspunsului la o problemă, precum și în alte eforturi intelectuale și fizice, care implică inițiativă și nu simpla reproducere a unor deprinderi formate

Dezvoltarea spiritului de activitate și independență constituie un proces complex care constă din mai multe etape. Pentru un elev din clasa I-a, familiarizarea cu literele pe care le scrie învățătorul pe tablă constitue o muncă independentă. După ce însă și-a însușit modul de scriere a literelor, efectuarea acestei activități va avea caracterul unui exercițiu. Rezolvarea unei probleme analoage cu cea dată de învățător va constitui pentru elev o muncă independentă. După însușirea metodei generale de rezolvare a problemelor de același tip, activitatea respectivă nu va mai avea un caracter independent, ci va fi un simplu exercițiu. Pentru ca munca să aibă un caracter independent, învățătorul ar trebui să le dea o problemă compusă, a cărui mod de rezolvare să-l găsească ei singuri. Astfel, conținutul activității independente a elevilor va putea fi atît executarea unei activități după modelul dat de împlinirea unei teme cu caracter creator. Miezul problemei rezidă în care anume etapă a procesului pedagogic se organizează această muncă.

Cercetările psihologice și experiența cadrelor didactice fruntașe dovedesc că orice trăsătură a elevului se dezvoltă intens numai în procesul activității în care ea este absolut necesară Aceasta înseamnă că spiritul de activitate și de independență poate fi format la elevi numai dacă procesul de învățămînt este astfel organizat încît să pună în permanență în fața lor sarcini de cunoaștere și practice care cer inițiativă, perseverență, o abordare nouă și care, în același timp, le sînt accesibile. Sarcinile ce se pun în fața elevilor trebuie să fie din ce în ce mai complicate. Totodată însă, ei trebuie să aibă o pregătire care să le permită îndeplinirea acestor sarcini printr-un efort corespunzător dezvoltării lor

Experiența cadrelor didactice fruntașe dovedește că determinarea justă a gradului dificultăților și a caracterului lor în procesul de învățămînt, reprezintă mijlocul principal cu ajutorul căruia profesorul poate dezvolta la elevi spiritul de independență și de activitate creatoare.

Fiecare elev trebuie să primească o sarcină corespunzătoare puterilor lui, dar în același timp destul de complexă pentru a-i mobiliza toate forțele. Desigur, nu este posibil să se asigure pentru toți elevii unei clase teme individuale. În schimb se pot da o serie de teme din ce în ce mai dificile (cîteva variante), așa încît fiecare elev să lucreze exact atît cît este în stare. G. I. Gusarskaia, profesoară la o școală din orașul Kazan, folosește un procedeu interesant pentru lucrările de control la matematică. Ea dă elevilor patru probleme de complexitate progresivă și îi anunță că dacă vor rezolva corect primele două probleme, vor obține cel mult nota 3. Dacă o vor rezolva și pe cea de-a treia, vor primi nota 4. Iar cei care rezolvă toate problemele vor obține nota 5. (în sistemul de notare de la 1 la 5). În felul acesta, fiecare elev caută să îndeplinească toate punctele temei lucrînd independent și cu tragere de inimă.

tru dezvoltarea la elevi a independenței și a spiritului de activitate este dobîndirea independentă de către ei a noilor cunoștințe din surse diferite: explicațiile profesorului, studierea materialului din manual, efectuarea experiențelor și observațiilor etc. În această privință, un rol foarte important revine sistemului de întrebări și de sarcini practice prin care profesorul poate trezi interesul pentru cercetarea independentă a faptelor necesare și formularea unor concluzii bine argumentate. Astfel, de exemplu profesoara de matematică de la o școală medie din orașul Briansk, predînd în clasa a VI-a tema „Proprietățile unghiurilor interioare ale triunghiului", a cerut elevilor să măsoare cu ajutorul raportorului unghiurile diferitelor triunghiuri din carton, confecționate de ei special pentru lecție, și să calculeze suma acestora. Verificînd rezultatele măsurătorilor, profesoara respectivă scoate în evidență că suma unghiurilor este de 180°. Demonstrarea teoremei „Suma unghiurilor interioare ale triunghiului" s-a făcut prin metoda convorbirii, apelîndu-se la cunoștințele dobîndite de elevi în activitatea lor independentă anterioară. După aceea, elevii au primit o altă activitate practică care a confirmat teorema și a asigurat însușirea ei activă: li s-a dat să taie triunghiurile în trei părți, în așa fel încît să poată așeza unghiurile unul lîngă altul pentru a se obține un unghi desfășurat.

Pentru dezvoltarea independenței și activității creatoare a elevilor, un rol deosebit de important îl au observațiile și experiențele efectuate de ei. În cazul cînd acestea se organizează cu scopul de a cerceta obiectele și fenomenele ce urmează a fi predate și nu pentru a ilustra cunoștințele explicate, ele au o mare eficiență. Numai dacă preced explicațiile amănunțite ale profesorului, observațiile și experiențele au caracterul unor lucrări independente, deoarece elevii nu se limitează la observarea și compararea datelor obținute cu ceea ce aflaseră de la profesor, ci caută în mod indepen-

VALENTINA OPREANU
redactor principal la Institutul de Studii Romîno-Sovietic.

LINII DE PERSPECTIVĂ

„— Să ajungă în lună. E dorința cea mai aprigă a unui băiețel de la noi din sat. Peste un an am să-i fiu profesor".

(Un student)

Ca o tînără cetadelă universitară, așa îți apare, încă de la prima cunoștință, Institutul pedagogic de 3 ani din București. O lume a muncii, cu eforturile minții și strădania migăloasă pe filele cărților.

Începi să descifrezi în viața studenților de aici — agitată acum de febra examenelor — înțelesul unui gînd ce te poartă mereu, iarăși și iarăși, spre viitor. Să fie din pricina vîrstei lor romantice, abia pășite de un an sau doi peste pragul de aur al maturității? Poate. Aceasta e doar vîrsta năzuințelor înaripate, a visurilor proiectate spre zările luminoase ale viitorului. Există însă în viața obișnuită a institutului și alte aspecte, care grandioasele proiecte ale partidului nostru, la giganticele întreprinderi care vor îmbogăți peisajul industrial al patriei, la holdele îmbelșugate ale colectiviștilor, la producția secțiilor automatizate conduse de oameni în halate albe... Și gîndul zboară mereu mai departe, pînă spre orizonturile împurpurate de răsăritul erei comuniste. Este un gînd firesc pentru că liniile de perspectivă ale muncii din acest institut te poartă spre el.

Aici învață acum cei ce vor fi profesori la școlile în care vor crește generația de mîine. Un calcul simplu ne dezvăluie adevărul elementar și uluitor că elevi de-ai lor vor fi constructori ai anului 2000. Conștiința acestei realități constituie, pentru cei ce conduc institutul și îndrumă studiul ucenicilor săi în știința de a învăța pe alții,

OCT. BUZESCU

LINII DE PERSPECTIVĂ

(Urmare din pag. 1-a)

un ansamblu de mari răspunderi. Să ne oprim la cîteva.

„VĂ ROG, VREAU SĂ ÎNTREB CEVA"!

Recunoaşteţi tonul? În mijlocul lecţiei, la început sau la sfîrşit, cînd te aştepţi şi cînd nu te aştepţi, două degete mici se ridică dintr-un şir de bănci şi un glas copilăresc stîrnit de o nedumerire ce vrea să afle cît mai mult, pînă dincolo de hotarele încă prea înguste ale înţelegerii sale, se adresează profesorului cu convingerea nestrămutată că acesta ştie tot. Iar el, dintr-un noian de cunoştinţe, e dator să filtreze prin pînza fină a simplităţii. răspunsul dorit de curiozitatea elevilor. Pentru a o face trebuie să ştie. Cu cît trece vremea, cu cît, încă de la primii paşi din şcoală, orizontul înţelegerii copiilor devine mai larg. el trebuie să ştie nebănuit de multe, nespus de bine.

Opera aceasta a ştiutului îşi pune pietrele de temelie aici, pe băncile institutului. Ce exemplu am putea da pentru a arăta cît de mari sînt străduaniile pentru ca temelia să fie cît mai solidă? Referatele despre creaţia marelui Tolstoi, Balzac sau Victor Hugo ţinută de studenţi în seminariile de literatură? Şirurile de semne algebrice înscrise pe table întregi de studenţi la un examen de geometrie-analitică, sau conţinutul unei prelegeri privind problemele cultivării ştiinţifice a porumbului? E greu de ales. Să ne oprim la un examen de morfologia plantelor. Răspunsurile studentei sînt corecte, ample, însoţite de frumoase schiţe la tablă. Ai crede că examinatorul va fi mulţumit. Dar vin numeroase întrebări care pătrund mai adînc, care-i cer studentei alte şi alte lămuriri cu aceeaşi vie curiozitate pe care o vor avea probabil şi viitorii ei elevi. Şi numai cînd subiectul a fost parcurs pe toate dimensiunile, cînd nici un colţişor n-a rămas neexplorat, abia atunci examenul ia sfîrşit.

„CUM PROCEDEZI"?

Pentru un viitor profesor nu este deajuns să ştie. Se mai cere ca el să fie înarmat şi cu acea subtilă îndeminare care se apropie într-un fel de graniţele artei şi ale talentului, de a trece în mintea altora o parte din ceea ce cunoaşte. Este una dintre preocupările cele mai însemnate ale celor ce studiază în institut. Am spicuit cîteva frînturi dintr-un dialog de la un examen de metodica predării fizicii.

— În ce clasă vei preda această lecţie?

— După programa şcolii de 8 ani urmează să fie predată la clasa a VI-a.

— Cum ai să procedezi?

În sală nu sînt decît cîţiva studenţi, profesoara care îi examinează şi o asistentă. Dar parcă undeva, într-un loc nevăzut, se află o clasă de elevi, elevi în faţa cărora nu peste mult timp aceşti studenţi îşi vor ţine lecţiile. Întrebările coboară din treaptă în treaptă pînă la cele mai fine nuanţe de metodă.

— Ce materiale ai să foloseşti?

— Ce faci în cazul cînd nu ai acest aparat în laborator?

— Ce vor nota elevii în caiete?

— Cînd poţi să treci la concluzii?

— Cum le vei desprinde?

— Presupune că eu sînt elev. Nu înţeleg această formulă. Explică-mi-o.

— Ai certitudinea că acum am înţeles?

— Foarte bine. O poţi avea verificînd. Cum verifici?

Şi, din răspunsurile studenţilor, poţi reconstitui aproape lecţii întregi. Parcă vezi pînă şi gesturile pe care le vor face în clasă, pînă şi modulaţiile vocii şi chipul în care, la rîndul lor, vor pune întrebări şi vor da explicaţii.

La examene, ca de altfel, în întreaga viaţă a studenţilor Institutului Pedagogic de 3 ani din Bucureşti, s-a distins ca o notă predominantă, caracteristică o înaltă exigenţă faţă de calitatea pregătirii lor. Studenţilor de astăzi li se va încredinţa nobila sarcină de a creştere oamenii viitorului. Răspunderea faţă de acest viitor obligă la o astfel de exigenţă.

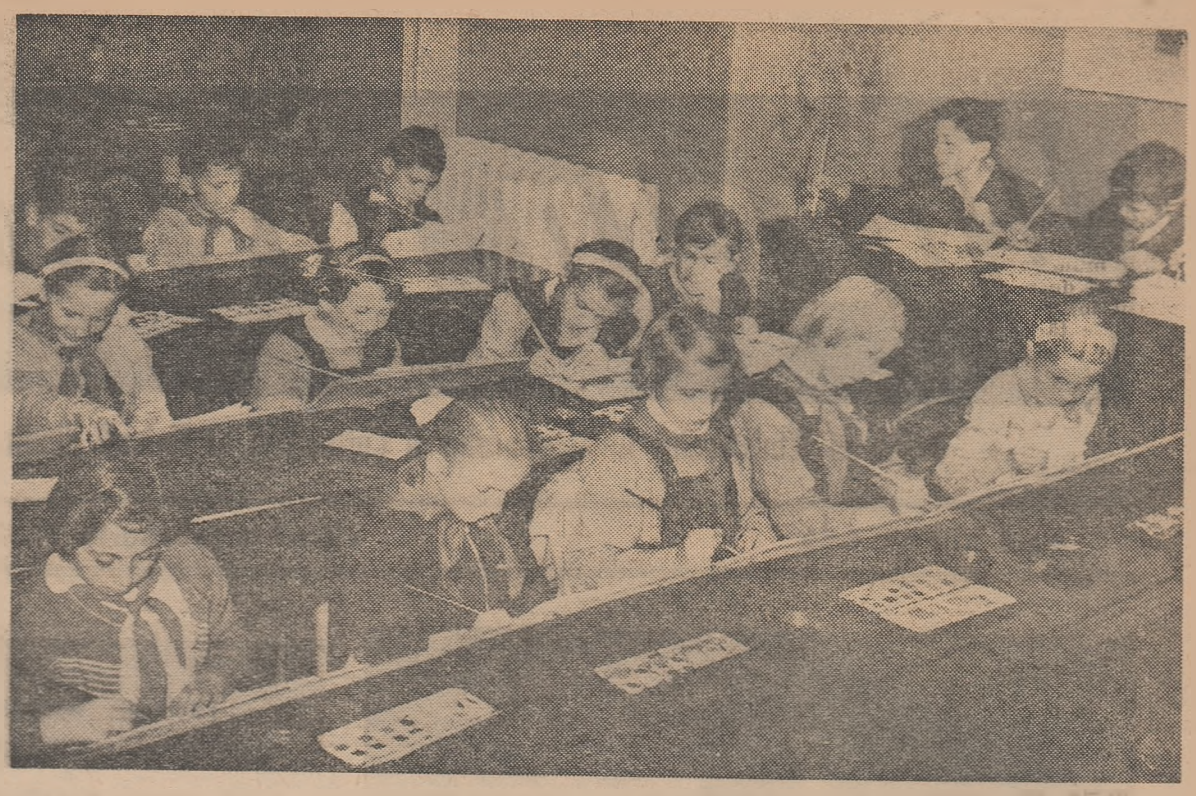

Activitatea în cercul de desen şi pictură trezeşte interes şi aduce satisfacţii nebănuite. (La Casa pionierilor din Cluj).

Stimularea şcolilor fruntaşe în acţiunea de economisire

Ministerul Învăţămîntului şi Culturii în colaborare cu Casa de Economii şi Consemnaţiuni a R.P.R. au hotărît ca şcolile şi cadrele didactice care au obţinut în cursul anului 1961 cele mai bune rezultate în procesul de educare a elevilor în spiritul economiei, să fie stimulate cu premii şi distincţii.

Astfel, recent un număr de 51 şcoli au primit fanioane de unităţi fruntaşe în acţiunea de economisire şi premii constînd în echipament sportiv, instrumente muzicale, cărţi etc., în valoare de 75.000 lei. De asemenea, numeroase cadre didactice au primit diplome şi insigne „Fruntaş în acţiunea de economisire".

Printre şcolile premiate se numără Şcoala de 8 ani din comuna Tufani, regiunea Argeş, Şcoala de 8 ani din Ocna Mureşului, regiunea Cluj, Şcoala medie nr. 4 din Braşov, Şcoala medie „Unirea" din Tg. Mureş, Şcoala medie „V. Alecsandri" din Iaşi, Şcoala de 8 ani din comuna Socodor, raionul Criş.

★

Am primit la redacţie numeroase scrisori în care cadrele didactice ne arată cum au muncit, ce metode au folosit pentru a-i deprinde pe elevi să economisească banii, să-i folosească în scopuri cît mai utile.

„Cadrele didactice de la Şcoala de 8 ani din comuna Socodor, raionul Criş, — ne scrie Traian Pecican, învăţător la această şcoală — au privit educaţia în spiritul economiei ca o parte integrantă a procesului instructiv-educativ, ca un mijloc de educaţie patriotică.

În cadrul lecţiilor, ori de cîte ori s-a ivit prilejul, s-a vorbit elevilor despre importanţa economiilor. De pildă, la limba romînă, învăţătorii şi profesorii au folosit propoziţii legate de aceasta, la matematică au fost şi sînt folosite probleme în legătură cu economiile, calculîndu-se timpul necesar pentru a strînge o anumită sumă la C.E.C. sau dobînda obţinută prin depunerile la C.E.C.

În cadrul orelor educative s-a vorbit elevilor, de asemenea, despre atitudinea pe care ei trebuie să o aibă faţă de bunurile şcolii şi ale lor personale.

Am arătat elevilor că fiecare trebuie să urmărească, prin economii, atingerea unui scop: participarea la excursiile organizate de şcoală, procurarea unei mingi de fotbal, volei, aparat de fotografiat etc. Totodată, am căutat să ţinem o strînsă legătură şi cu părinţii elevilor, reuşind să avem sprijinul multora în această acţiune.

De un real sprijin ne-a fost şi materialul propagandistic primit, cu care am organizat un colţ C.E.C.

Trebuie să amintesc aici că rezultatele frumoase obţinute se datoresc şi exemplului personal al cadrelor didactice care fac lunar depuneri la C.E.C.".

★

„În munca noastră — ne arată Ana Şuteu, profesoară la Şcoala medie „Unirea" din Tg. Mureş — am fost ajutaţi de staţia de radioficare a şcolii, care săptămînal a prezentat aspecte din activitatea C.E.C., rezultatele globale obţinute de unele clase, rezultatele tragerii şi alte anunţuri.

În săptămîna economiei s-a făcut o serbare C.E.C. cu piese şi cu poezii puse la îndemînă de Casa Raională C.E.C. din Tg. Mureş. Ca urmare, numărul depunătorilor a crescut astfel că în anul 1961 s-a realizat o creştere de sold de peste 100.000 lei. Această creştere de sold, numărul mare de librete emise se datoresc şi faptului că şcoala noastră are un ghişeu C.E.C. cu gestiune, ceea ce ne permite să efectuăm operaţiunile pe loc.

În cadrul întrecerii în activitatea de economisire organizată pe ţară, şcoala noastră a fost declarată fruntaşă pe regiune, primind un premiu de 2.200 lei. Cu banii aceştia am completat inventarul cultural al şcolii. Acest fapt a fost prelucrat atît în cadrul consiliului pedagogic, cît şi în clase de către diriginţi, la staţia de radioficare a şcolii. Pe lîngă premiul în bani am mai primit şi drapelul de „Şcoală fruntaşă pe regiune în educarea elevilor în spiritul economiei".

CARŢI NOI

Filozofie:

PLEHANOV G.V., Opere filozofice alese — vol II. Traducere din limba rusă. Ed. politică, 660 pag. — 23,50 lei (pînzat)

SAVINOV A. V., Legile logice ale gîndrii. Traducere din limba rusă. Ed. ştiinţifică, 408 pag. 11,50 lei

Bazele esteticii marxist-leniniste. Traducere din limba rusă. Ed. politică, 692 pag. — 20,60 lei (cartonat)

Istoria filozofiei — vol. IV. Traducere din limba rusă. Ed. ştiinţifică. 592 pag. — 29,50 lei (pînzat)

Pedagogie

MANASIA V., GHEORGHIAN EL. Activităţile şi jocurile alese de copii în grădiniţă. Ed. de stat didactică şi pedagogică, 64 pag. 1,80 lei.

Colecţia „În ajutorul părinţilor"

LARIN A.P., Despre încăpăţînarea copiilor. Ed. de stat didactică şi pedagogică, 128 pag. — 3,10 lei.

VLĂDESCU LUIZA, Ce-ar putea să spună el. Ed. de stat didactică şi pedagogică, 44 pag. — 1,05 lei.

Filologie lingvistică

STAMA-CAZACU TATIANA, Dialogul la copii. Ed. Academiei R.P.R. 168 pag. — 5,65 lei.

Beletristică

Antologia fabulei romîneşti. Ediţie îngrijită şi prefaţată de Sanda Radian. Ed. pentru literatură 536 pag. — 18 lei.

PIRU AL., Literatura romînă veche. Ed. pentru literatură. 604 pag. plus 34 pag. cu ilustraţii — 18,10 lei; cartonat 24,70 lei.

ANIXI A., Istoria literaturii engleze. Traducere din limba rusă de Leon Levîţchi şi Ion Preda. Ed. ştiinţifică. 464 pag. — 21,60 lei (pînzat).

Cărţi pentru tineret

CÎMPEANU P., Stejarii nu cresc în cinci zile — roman. Ed. Tineretului, 340 pag. — 6,90 lei.

DOLGUŞIN I., Generatorul de minuni—roman ştiinţifico-fantastic. Traducere din limba rusă de Dimitrie Manu şi Irina Andreescu. Cuvînt înainte de I. A. Efremov. Ed. Tineretului, 556 pag. — 12,90 lei.

LAGHIN L., Vrăjitorul—povestire, ediţia a II-a. Traducere din limba rusă de Natalia Stroe şi Alina Mirea. Ed. Tineretului. 272 pag. — 5 lei.

ROHAN H., Uşi deschise — schiţe. Ed. Tineretului, 200 pag.

Activitatea independentă şi creatoare

(Urmare din pag. 1-a)

dent răspunsul la diferite întrebări, învaţă să cerceteze, să tragă concluzii, să generalizeze. La o lecţie de chimie din clasa VII-a cu tema „Componenţa şi proprietăţile bazelor", după o scurtă explicaţie introductivă a profesorului, elevii îndrumaţi de el au determinat singuri proprietăţile fizice şi chimice ale hidroxidului de sodiu, de potasiu şi de calciu, şi au notat rezultatele pe un tabel cuprinzînd cîteva rubrici. La sfîrşitul lecţiei s-au citit datele de pe tabel, şi cu ajutorul întrebărilor şi a răspunsurilor s-au putut trage concluziile necesare.

Un procedeu des folosit în şcoala sovietică, care înviorează procesul de învăţămînt şi în acelaşi timp contribuie la dezvoltarea spiritului de activitate şi de independenţă al elevilor, este verificarea reciprocă a lucrărilor. După ce au scris o dictare, de exemplu, profesorul cere elevilor să schimbe caietele între ei şi

Acasă, profesorul verifică nu numai dictarea, ci şi corecturile făcute. Acest procedeu însă, poate fi folosit numai într-o clasă în care nivelul la învăţătură este înalt şi elevii au deprinderi de muncă independentă.

Aşa dar, dezvoltarea independenţei şi a spiritului de activitate creatoare la elevi nu reprezintă o sarcină aparte, care să necesite procedee speciale. Ea se realizează de-a lungul întregului proces al muncii instructiv-educative din şcoală. Principalul constă în crearea de către profesori a condiţiilor necesare pentru aceasta.

Folosirea muncii independente a elevilor şi ca metodă de însuşire a cunoştinţelor — nu numai ca metodă de control şi de fixare a lor, imprimarea unui caracter creator acestei munci şi legarea ei de viaţă, complicarea treptată a conţinutului lucrărilor independente care să implice unitatea activităţii analitico-sintetice — constituie doar cîteva dintre condiţiile care asigură dezvoltarea în şcoala sovietică a unei perso-

POŞTA redacţiei

VALENTIN CIOBANU, Şcoala medie „Unirea"-Braşov.

Sînt juste observaţiile dvs. în legătură cu existenţa unor expresii finaliste şi a unor interpretări filozofice greşite în manualul de bazele darwinismului şi în legătură cu contrazicerile întîlnite în cadrul aceleiaşi lecţii din manualul de biologie, la compoziţia chimică a sienitului.

Am comunicat Editurii didactice şi pedagogice aceste observaţii pentru a ţine seama de ele la reeditarea manualelor viitoare.

În ce priveşte dilema în care sînteţi pus de afirmaţia din manualul de bazele darwinismului cu privire la apariţia mamiferelor în jurasic, vă răspundem că în această problemă ambele păreri au circulaţie, neexistînd dovezi precise pentru a se putea rămîne la una din ele. Aceste dileme ale ştiinţei trebuie explicate elevilor pentru a nu-şi pierde încrederea în manualul sau în profesorii lor.

LEON ALDROFEANU, profesor, Şcoala de 8 ani — Dumitra

Remarcăm din materialul primit ideea introducerii unei evidenţe a lucrărilor agricole. Un astfel de caiet de evidenţă pentru întreaga clasă este foarte necesar. Considerăm însă că un caiet individual ar duce la supraîncărcarea elevilor şi la sustragerea lor de la activitä-

Cartea la sat

S-a deschis Luna cărţii la sate. În şcoli, la căminele culturale se face cu acest prilej bilanţul activităţii desfăşurate în răspîndirea şi popularizarea cărţii. În ultimii ani, ca urmare a necontenitei griji pe care o poartă partidul pentru satisfacerea setei de cultură a poporului, s-au editat milioane şi milioane de noi cărţi destinate cititorilor de la sate. Cadrelor didactice le-a revenit sarcina de purtători ai luminii pe care o aduce cartea în minţile şi inimile ţărănimii muncitoare.

Zeci de mii de învăţători şi profesori desfăşoară, în afara activităţii lor didactice, o intensă muncă de popularizare a cărţii în rîndurile ţărănimii muncitoare. În pagina de faţă prezentăm cîteva aspecte privind această activitate.

Poate fi şi acesta un necaz!

Peretu este una din cele mai mari comune din regiunea Bucureşti. Este aşezată între Alexandria şi Roşiori, are peste 7.000 de locuitori — cu toţii înfrăţiţi în cele două gospodării agricole colective „Unirea" şi „Congresul al III-lea al P.M.R".

La sosirea noastră în comună, într-o dimineaţă însorită de duminică, peste o mie de tineri şi tinere, în grupuri mai mari sau mai mici, aşteptau în faţa căminului cultural. Pentru vizitatorul neavizat şi care n-a fost de multă vreme prin părţile locului, spectacolul pe care-l oferă această mulţime fremătînd de nerăbdare este surprinzător. Îţi atrag atenţia hainele noi, călduroase — din stofă de bună calitate — croite cu gust, făcîndu-te atent asupra bunăstării oamenilor din comună. La această impresie contribuie şi sutele de case noi, de o arhitectură care oglindeşte gust şi năzuinţă spre frumos, evident construite recent. Dar nu acestea sînt motivele care-ţi solicită receptivitatea, pentru că nici nu te puteai aştepta să fie altfel. Peretu este doar o comună colectivizată de mulţi ani.

Deşi ceasornicul arată doar 9 ore, deşi e duminică, la şcoală am găsit aproape pe toţi învăţătorii şi profesorii. Am aflat că spre amiază vor susţine în sala căminului cultural un program artistic pregătit de elevii claselor V—VII.

— O asemenea festivitate ne dă multe „necazuri", zîmbeşte tovarăşul Stanciu, directorul adjunct al şcolii din Peretu.

Ne-am gîndit că vor fi rămas multe pregătiri de amănunt pentru spectacol. Dar nu acestea erau „necazurile" la care se referea directorul.

Sala căminului cultural — ne spune tovarăşul Stanciu — este neîncăpătoare faţă de numărul celor care doresc să participe la diferitele manifestaţii culturale. Cele 250—300 locuri sînt solicitate de mai bine de 2000 de oameni, ori de cîte ori se anunţă un spectacol artistic, o conferinţă, un film. Pentru a face faţă cerinţelor, avem nevoie de un teatru cu o sală mult mai mare decît cea existentă.

Aşadar, în această comună — în ale cărei antecedente cifra de 4400 de analfabeţi totali stă ca mărturie crudă a gradului de înapoiere culturală şi a mizeriei cumplite în care trăiau ţăranii muncitori — astăzi este nevoie de un teatru!! Da. Aceasta este motivul care-l face să se minuneze pe vizitatorul neavizat.

Ţăranul este însetat de cultură, dornic şi capabil să înţeleagă frumuseţile şi farmecul artei. Citeşti aceasta în luminile care strălucesc în miile de ochi ale mulţimii care aşteaptă în faţa căminului cultural.

Am stat de vorbă cu mai mulţi tineri. Despre gospodăria colectivă, despre Consfătuirea pe ţară a ţăranilor colectivişti, despre metodele agrotehnicii înaintate. Am intervenit cu modestie, pentru că astăzi cunoştinţele multora dintre ei se apropie de cele ale tehnicienilor. Am stat de vorbă şi despre carte. Despre literatura beletristică şi surpriza a fost şi mai mare. Iată cum s-au petrecut lucrurile. Impresionaţi de frumuseţea uneia din casele noi, ne-am exprimat dorinţa de a o vizita în interior. Mobila nouă, covoarele, aparatul de radio, lumina electrică şi gospodina ne-au întîmpinat cu ospitalitate. Am găsit aci şi alte lucruri care ne-au atras luarea aminte: cărţi, multe cărţi. Am găsit pe Balzac şi Tolstoi, pe Eminescu şi Arghezi, pe Gogol şi Cehov, pe Hugo şi Thackerey, pe Şolohov, Marin Preda, Zaharia Stancu, Mihai Beniuc, Maria Banuş... Nenumărate cărţi de literatură beletristică, alături de o bogată literatură agrotehnică. Am ascultat versuri din opera lui Topîrceanu şi consideraţii asupra eroilor lui Balzac. Vautrin, Rastigniac, Goriot erau tot atît de familiari pentru gazdele noastre şi vecinii care ne-au întovărăşit, ca şi Grigori Melehov, Moromete. Aceştia din urmă le erau însă infinit mai apropiaţi.

De la carte la recolte bogate

De la directorul adjunct al şcolii am aflat o întîmplare tot atît de semnificativă pentru concluziile rîndurilor de faţă. Cu două săptămîni în urmă, la adunarea generală a G.A.C. „Congresul al III-lea al P.M.R.", a luat cuvîntul şi unul dintre fruntaşii recoltelor bogate. Obţinuse 4000 kg porumb boabe la hectar în teren neirigat. El a arătat metodele folosite pentru a obţine această recoltă, referindu-se la îndrumările şi ajutorul primit din partea tehnicianului. După el a urmat la cuvînt un colectivist a cărui echipă obţinuse o recoltă mai mică. Reproşurile adresate de acesta tehnicianului, care nu l-a sprijinit îndeajuns şi pe dînsul, au fost însoţite de arătarea măsurilor luate pentru a spori anul acesta recolta de porumb, peste cele mai bune realizări ale anului precedent. Sînt, de fapt, măsurile recomandate de agrotehnica avansată. În încheiere, vorbitorul nostru a mulţumit cadrelor didactice cu ajutorul cărora a înţeles cum şi de ce este necesar să muncească astfel. Dar nu numai el are cuvinte calde de recunoştinţă pentru cadrele didactice. În comuna Peretu, cîteva sute de ţărani muncitori au astăzi biblioteci personale, în rafturile cărora găseşti o seamă de cărţi agrotehnice, strict necesare muncii pe ogoare. Fiecare ţăran a primit în acest sens un îndemn, un sfat, o recomandare de la cadrele didactice. Cuvinte de laudă pentru învăţători şi profesori au şi cei aproape 1600 de cititori permanenţi ai bibliotecii comunale care, numai în cursul anului 1961, au făcut lectura a 14.854 de volume.

Dintre acţiunile iniţiate şi organizate de cadrele didactice în scopul popularizării cărţii am reţinut cîteva zeci de recenzii, seri de întrebări şi răspunsuri pe temele ridicate de literatura agrotehnică, standuri, expoziţii de cărţi. Patruzeci şi şase de învăţători şi profesori conduc tot atîtea cercuri de citit. Cîte unul de fiecare circumscripţie. Lecturile făcute în aceste cercuri, ca şi acţiunile menţionate mai sus au contribuit la mobilizarea ţăranilor colectivişti pentru a obţine recolte bogate. Brigadierul Manole Oprea, în urma unor asemenea lecturi, a experimentat praşila de 5 ori a porumbului, obţinînd cu 800 kg boabe la ha mai mult decît restul brigadierilor. Florea Drăguşan, folosind învăţămintele căpătate la cercul de citit din lectura broşurii „Folosirea nutreţului murat în hrana animalelor", a reuşit să ajungă fruntaş în gospodăria colectivă.

În răspîndirea şi popularizarea cărţii, învăţătorii şi profesorii din comună au acum un ajutor de nădejde. Peste 200 dintre cititorii mai vechi ai bibliotecii comunale, de asemenea colectivişti, au devenit adevăraţi agitatori ai cărţii. Ei vizitează cu regularitate librăria, se informează asupra noutăţilor şi duc pînă la cele mai periferice locuinţe aceste noutăţi.

În afară de Peretu, multe alte comune sînt fruntaşe în activitatea de răspîndire a cărţii în rîndurile ţărănimii muncitoare. La Ciolăneşti, de pildă, comună mult mai mică decît Peretu, numărul cititorilor permanenţi ai bibliotecilor comunale şi săteşti este de 1540 colectivişti, iar al cărţilor citite de 10.713 — în ultimul an. Interesul cel mai mare al cititorilor se îndreaptă către literatura politico-ideologică, literatura agrotehnică, literatura beletristică. Învăţătorii şi profesorii din comună au organizat în această perioadă 105 acţiuni de popularizare a cărţii şi conduc 35 de cercuri de citit. Activul de cadre didactice al bibliotecilor comunale şi săteşti au dat o atenţie specială răspîndirii cărţii agrotehnice, mai ales în rîndurile brigadierilor şi a şefilor de echipe din G.A.C.

În timpul campaniilor agricole, învăţătorii din comună se deplasează la locul de muncă al brigăzilor de colectivişti, pentru a face, în răstimpul pauzelor, lecturi din presă şi din broşurile care dau răspuns multor probleme ale muncii desfăşurate de ţărani.

Aspect caracteristic din „Luna cărţii la sate": la standul cu vînzare organizat în holul căminului cultural din comuna Lipăneşti, regiunea Ploieşti, e o mare afluenţă de cumpărători

Cerinţele cresc — şi munca noastră să fie la înălţime

La Belitori, am ajuns după-amiaza. Am găsit, de asemenea, mii de oameni în faţa căminului cultural. Îşi aşteptau rîndul la filmul care rula în sală. Aci, cunoscutul „Aveţi un bilet în plus" îţi aminteşte de bulevardul cinematografelor din Capitală. Din păcate, cadrele didactice lipseau din comună şi, bineînţeles, şi de la cămin. De asemenea, şi bibliotecara. Păcat. Era un bun prilej de a se afla în mijlocul colectiviştilor. Un prilej şi pentru a completa programul acestei duminici care s-a rezumat la un film. De altfel, aceasta este una din problemele importante care se ridică, după părerea noastră, în activitatea de viitor a căminelor culturale. Este cu totul insuficient un singur film sau chiar un program artistic. Pentru a satisface cerinţele actuale ale ţăranilor muncitori din satele colectivizate sau în curs de colectivizare, trebuie, şi se pot organiza, în fiecare duminică, mai multe şi mai variate manifestări. Programele artistice se pot îmbina cu simpozioanele, cu audiţiile muzicale, cu conferinţe, cu activităţile sportive. Pe măsura, gustul şi preferinţele oamenilor. Şi, bineînţeles, cu sprijinul activ al pedagogilor.

Asemenea probleme ar fi necesar să stea mai pregnant în atenţia secţiei de învăţămînt şi cultură a raionului. Unii dintre colectiviştii cu care am discutat ne-au sugerat ideea unui program continuu de activităţi culturale pentru zilele de sărbătoare, program care să înceapă în cursul dimineţii şi să dureze pînă seara tîrziu. Capacitatea actuală a sălilor de spectacole ale căminelor culturale ar putea fi astfel folosită mult mai bine.

Totodată se simte nevoia unor activităţi culturale mai variate care să răspundă preferinţelor sătenilor. Acest lucru ar da posibilitatea să se răspundă în acelaşi timp şi pasiunii faţă de carte a ţăranilor colectivişti, care doresc să primească vizita unor scriitori, artişti, oameni de ştiinţă cu care să poată discuta şi care să le vorbească despre creaţia artistică şi literară, despre creaţia ştiinţifică şi utilizarea ei în viaţă.

Secţia de învăţămînt şi cultură a raionului, cu toate realizările obţinute, a neglijat un aspect important al activităţii bibliotecilor săteşti şi comunale. Deseori se întîmplă ca la o bibliotecă comunală să funcţioneze într-un an 2—3 şi chiar mai mulţi bibliotecari. Este limpede că o asemenea „stabilitate" are consecinţe negative asupra activităţii de răspîndire a cărţii. Pe alocuri se mai găsesc chiar şi cadre didactice care refuză să ducă muncă de răspîndire a cărţii aşa cum s-a întîmplat, de pildă, cu prof. Anghel Ghidea din comuna Săceni sau cu prof. N. Ingineru din comuna Sfinţeşti. Asemenea cazuri sînt desigur izolate şi se limitează la cîteva localităţi. Consecinţele lor sînt însă dăunătoare.

Raionul Roşiori este unul din raioanele fruntaşe în acţiunea de răspîndire a cărţii la sate. În anul 1961, pe fişele bibliotecilor comunale şi săteşti au fost înscrişi 26.131 de cititori şi 220.245 cărţi citite. Cadrele didactice care conduc cele 439 cercuri de citit, participă cu regularitate la Jocile tineretului, organizează recenzii, simpozioane, seri literare, dimineţi de basme, alcătuiesc liste de recomandare, standuri de cărţi şi urmăresc totodată învăţămintele desprinse de cititori din lucrările recomandate.

Munca de răspîndire a cărţii la sat se duce cu rezultate din ce în ce mai bune. Dar cerinţele maselor de oameni ai muncii de pe ogoare cresc necontenit. De aceea ritmul îmbunătăţirii ei poate şi trebuie să se ridice la nivelul ritmului de creştere al cerinţelor. Ne ajută la aceasta experienţa cîştigată pînă acum, sugestiile şi propunerile ţăranilor muncitori. Sprijinul pe care ni-l dau organizaţiile de partid este nelimitat. Rămîne ca munca noastră să răspundă dragostei de carte, de cultură a ţărănimii.

CONST. RĂDOI
IOANA BICĂ

Bibliotecarii căminelor culturale din fiecare sat sînt vizitaţi de tot mai mulţi cititori. Şi cu fiecare nou venit, bucuria lor creşte.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

Cadrele didactice de la Şcoala de 8 ani din comuna Truşeşti, raionul Botoşani au intensificat munca de popularizare a cărţii. Numeroase cărţi din literatura politică, beletristică, tehnică, ştiinţifică au fost prezentate la cercurile de citit şi la şezătorile organizate prin căminul cultural. Din literatura beletristică, un mare interes în rîndurile ţăranilor au stîrnit romanele „Mama" de M. Gorki şi „Pămînt deşelenit" de M. Şolohov. Din literatura agrotehnică s-au bucurat de interesul ţăranilor broşurile şi cărţile privind sporirea producţiei de porumb boabe la ha. în teren neirigat, cultivarea sfeclei de zahăr, creşterea vitelor etc.

Cadrele didactice au ţinut, de asemenea conferinţe privind viaţa şi opera unor scriitori clasici şi contemporani. După fiecare acţiune organizată pe linia popularizării cărţii librăria din comună cunoaşte un mare aflux de cumpărători. Numai după o conferinţă pe tema cărţii agrotehnice, au fost difuzate 75 cărţi de acest fel.

★

Deschiderea lunii cărţii la sate a constituit pentru ţăranii muncitori din comuna Pipirig, raionul Tg. Neamţ, un prilej de analiză a muncii pentru ridicarea continuă a nivelului lor politic, cultural şi ideologic. În acest scop, sub îndrumarea comitetului comunal de partid, precum şi al comitetului de partid de la exploatările forestiere din comună au fost organizate comisii pe sate şi la gurile de exploatare. Comisiile au desfăşurat o vie activitate în rîndul ţăranilor şi muncitorilor pentru înfiinţarea de biblioteci personale.

Un sprijin preţios în difuzarea cărţii îi dau cadrele didactice din comună. Toţi cei 41 învăţători şi profesori din Pipirig au devenit difuzori voluntari. Ei au organizat numeroase acţiuni de popularizare a cărţii, ca recenzii, seri de lectură. În ultimul timp s-au organizat cîteva standuri de cărţi şi vitrine cu noutăţi literare.

Rezultatele acestor acţiuni sînt oglindite şi de faptul că numai în ultimul timp bibliotecile personale ale ţăranilor din Pipirig s-au îmbogăţit cu cărţi în valoare de 7.030 lei.

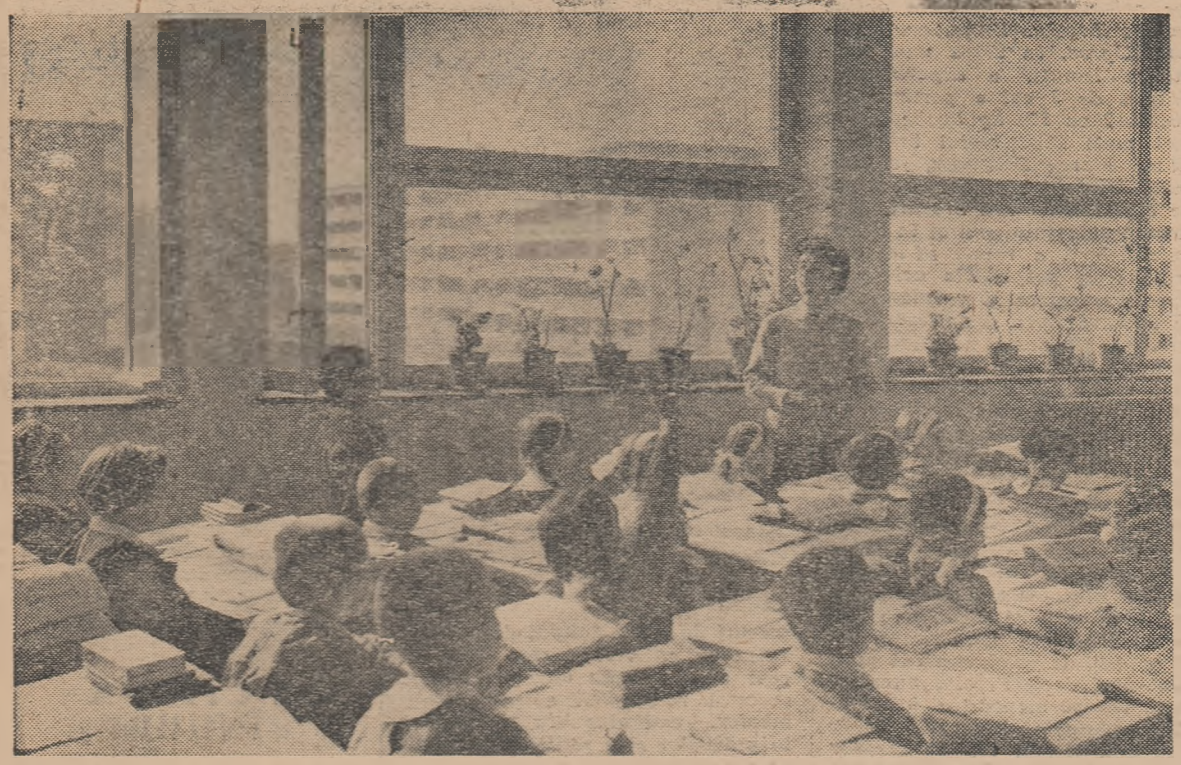

O imagine a măreţelor înfăptuiri din Capitala patriei noastre socialiste — şcoală nouă într-un cartier ale cărui clădiri s-au înălţat în ultimii ani. (Şcoala nr. 166 din Giuleşti).

Desenul pe tablă în predarea ştiinţelor naturale

Desenul executat la tablă este unul din mijloacele folosite de profesor pentru a exprima şi în limbaj grafic noţiunile predate în lecţie. Acesta completează expunerea verbală şi o face mai accesibilă elevilor, avînd o mare importanţă pentru fixarea cunoştinţelor şi pentru dezvoltarea spiritului de observaţie al elevilor, căci în procesul desenării, atenţia copiilor se fixează pe fiecare amănunt figurat. Voi da cîteva exemple din practica mea la catedră.

Bunăoară în lecţia „Clasa flagelate" se studiază ca reprezentant Euglena viridis; după ce profesorul descrie animalul susamintit folosind planşa expusă în faţa elevilor, scoate în evidenţă particularităţile anatomice şi fiziologice ale celulei vii. Pe măsură ce arată din ce este alcătuit corpul acestui animal unicelular desenează pe tablă fiecare parte amintită. În acelaşi timp, elevii îşi fac şi ei desenul şi notează explicaţiile în caiete. Foarte important este ca elevii să folosească aceleaşi culori care sînt folosite de profesor la tablă şi denumirile atît cele de pe tablă cît şi cele din caiete să fie scrise citeţ şi corect în capătul unei săgeţi îndreptată cu vîrful spre obiect.

Vom reuşi să-i facem pe elevi să înţeleagă mai bine cele predate, atunci cînd vom prezenta lecţia „Clasa sporozoare" dacă vom folosi desenul la tablă pentru a ilustra ciclul evolutiv la Plasmodium malarie, protozoar parazit care trăieşte în corpul omului şi în corpul ţînţarului anofel. Cu o linie orizontală se poate separa în două ciclul de evoluţie în aşa fel încît deasupra liniei să fie reprezentată partea din ciclu care se desfăşoară în corpul omului, iar de desubt partea din ciclu care are loc în corpul ţînţarului anofel. În dreptul fiecărei etape din ciclu profesorul va arăta ce semnificaţie are aceasta. De exemplu, în cazul sporului acicular ce pătrunde în globula roşie se va figura: sporul acicular mărit, sporul acicular în diviziune, sporul acicular liber, sporul acicular cu caractere de gamet etc. Este necesar să se explice cum agentul vector transmite acest parazit omului sănătos.

O importanţă foarte mare predarea zoologiei o au desenele care privind diferite sisteme de organe. O dată cu trecerea la Metazoare aceste desene sînt uneori indispensabile. Într-adevăr, se poate oare rezuma lecţia numai la descrierea animalului fără să se facă un desen schematic al aparatului circulator? Cu ajutorul acestui desen, elevii vor reuşi să înţeleagă mai bine mecanismul circulaţiei sanguine. Procedîndu-se astfel la toate clasele de vertebrate elevii vor reuşi nu numai să înţeleagă acest mecanism la animalele prezentate ci şi să-şi facă o imagine asupra evoluţiei aparatului circulator în seria vertebratelor. Aceasta îi va ajuta pe elevi atunci cînd vor fi în clasa a XI-a să dea exemple convingătoare din domeniul anatomiei în sprijinul teoriei evoluţioniste. Executînd la fiecare clasă de vertebrate schemele aparatului digestiv, aparatului circulator, sistemul nervos, organele de simţ, îi vom face pe elevi să înţeleagă principiul evoluţiei lumii animale, fapt care duce la formarea concepţiei materialist dialectice despre lume şi viaţă.

Practica ne arată că totuşi nu trebuie să abuzăm de desenarea schemelor de organe cînd acestea nu prezintă particularităţi. Aparatul excretor, de exemplu are o structură mai mult sau mai puţin asemănătoare la toate vertebratele. De aceea, acesta nu va trebui desenat la fiecare din clasele predate, în timp ce aparatul digestiv la păsări fiind deosebit de a altor vertebrate trebuie desenat.

Atunci cînd desenează la tablă profesorul trebuie să aibă grijă ca elevii să-şi treacă toate amănuntele în desenul lor, în acelaşi timp. Importanţa desenului scade cînd elevii rămîn în urmă cu completarea desenului. Dacă, de pildă, profesorul desenează stomacul glandular, iar elevii esofagul, aceştia nu mai pot fi atenţi la explicaţiile profesorului. De aceea pedagogul trebuie să urmărească clasa şi fiecare elev în parte, pentru ca toţi să deseneze în acelaşi timp. În acest sens, se cere ca desenul făcut pe tablă să fie îngrijit şi clar, să aibă o mărime care să permită observarea amănuntelor chiar din fundul clasei, să fie cît mai simplu şi cît mai accesibil puterii de înţelegere a elevului. Este bine ca organele sau diferitele părţi din organe să fie însemnate cu săgeţi, iar cuvintele care le desemnează să fie aşezate pe o coloană în stînga sau în dreapta desenului. În practică se observă că unii profesori, în loc să facă însemnări cu ajutorul săgeţilor, fac însemnări cu ajutorul cifrelor care apoi sînt explicate printr-o legendă. La însemnarea cu cifre, denumirea organului se separă de imaginea lui, ceea ce îngreunează folosirea desenului şi complică verificarea caietelor.

Pentru a reda pe tablă imaginea unui organ sau sistem de organe este necesar ca profesorul să se pregătească în prealabil, în acest sens. Desenul pe tablă nu trebuie să fie artistic, dar trebuie să fie ştiinţific şi exact. E bine ca profesorul, în timp ce execută desenul în faţa clasei să se depărteze din cînd în cînd de tablă şi să privească desenul de la o oarecare distanţă. Procedîndu-se astfel, se pot evita diferite deformări şi omiterea anumitor detalii care pot scăpa în timpul explicaţiei. Folosit cu pricepere, desenul pe tablă ajută întotdeauna pe elevi la însuşirea temeinică a cunoştinţelor de ştiinţe naturale predate.

Prof. AVRAM ANGHEL
Şcoala medie serală
„Progresul"-Brăila

Aprecierea cunoştinţelor la geografie

Verificarea cunoştinţelor elevilor constituie o parte componentă a procesului instructiv-educativ — parte ce este legată în mod organic de instrucţie şi o însoţeşte în toate etapele ei.

În verificarea cunoştinţelor, indiferent de forma în care se face aceasta, profesorul trebuie să constate gradul de însuşire a materialului predat, de fiecare elev în parte şi de întreaga clasă, cît şi măsura în care elevii au reuşit să sistematizeze şi să generalizeze cele învăţate. În urma acestor constatări profesorul va putea trage concluzii asupra felului cum va trebui să îmbine diferitele forme de predare în modul cel mai adecvat specificului lecţiei.

Pentru ca verificarea să-şi atingă scopul, ea trebuie să urmărească cunoaşterea gradului de însuşire a materialului predat, posibilitatea elevilor de a sistematiza şi generaliza, de a trage singuri concluzii, cît şi priceperea de a lucra cu harta. În felul acesta se realizează o însuşire conştientă a materialului şi se dă posibilitatea elevului de a-şi dezvolta gîndirea logică, trezindu-i-se în acelaşi timp interes pentru lecţie.

Din lecţiile pe care le-am urmărit la majoritatea şcolilor din raionul Luduş am constatat că în cele 15—20 minute rezervate verificării, profesorii au căutat ca elevii să lucreze cu harta, să folosească hărţile din manual, din atlas, să lucreze cu harta de contur, făcînd descrierea regiunilor prezentate, stabilind cauzele anumitor fenomene fizico-geografice, economice şi interdependenţa dintre ele. Procedînd în acest fel lecţiile au dat rezultate bune.

Dintre metodele de verificare a cunoştinţelor cea mai frecvent folosită este metoda verificării individuale. Aceasta însă prezintă dificultatea de a nu se putea verifica decît cunoştinţele unui număr mic de elevi şi de a nu antrena întreaga clasă. Din aceste motive se recomandă ca această metodă să nu se folosească exclusiv, ci să se combine cu metoda frontală, iar atunci cînd se foloseşte metoda verificării individuale profesorul să nu se mulţumească numai cu răspunsuri de nomenclatură, ca în cazul întîlnit la o lecţie cu subiectul „Republica Democrată Germană" la clasa a VI-a. În lecţia susamintită profesorul a scos la hartă un elev căruia i-a pus următoarele întrebări: Care sînt vecinii Republicii Democrate Germane?, Care sînt munţii mai importanţi? Care sînt apele mai importante? şi Care sînt principalele centre industriale? La toate aceste întrebări elevul a dat răspunsuri care au dovedit numai cunoştinţe de nomenclatură. Nu i s-a cerut, însă, să arate care este forma, originea şi importanţa munţilor, care este importanţa văilor amintite, nu i s-a cerut să facă o comparaţie între industria din trecut şi cea din prezent şi care este scopul industriei Republicii Democrate Germane faţă de cea a Republicii Federale Germane. Verificarea făcută în felul acesta diminuează rolul hărţii. Ea devine un obiect mort ce arată în mod static o serie de noţiuni, în loc să povestească cele ilustrate dinamizînd gîndirea elevului.

Metoda discuţiilor frontale este mai eficace şi deci recomandabilă mai ales în lecţiile de recapitulare. Pentru reuşita acestei forme de verificare se cere din partea profesorului o pregătire temeinică a lecţiei în vederea stabilirii şi formulării întrebărilor. De exemplu, la lecţia „Relieful Republicii Populare Romîne" la clasa a XI-a se pot pune următoarele întrebări: Cum este relieful ţării noastre în comparaţie cu al altor ţări?, Cum sînt aşezate formele de relief în ţara noastră în comparaţie cu alte ţări?, De cîte feluri sînt munţii noştri?, Care sînt asemănările şi deosebirile dintre cele trei ramuri ale Carpaţilor?, Care sînt depresiunile intramontane şi importanţa lor economică?, De cîte feluri sînt dealurile din ţara noastră? Ce importanţă economică au?, Să se compare Podişul Transilvaniei cu al Moldovei şi să se arate principalele resurse minerale din aceste podişuri. Să se compare cîmpia Dunării cu cîmpia Tisei; Cum se prezintă relieful Dobrogei?, Care sînt perspectivele de dezvoltare ale acestei regiuni? Să se arate principalele centre industriale şi să se facă o comparaţie între industria ţării noastre în trecut şi în prezent? etc. La sfîrşitul lecţiei, în cele cîteva minute rezervate fixării, profesorul poate trage o concluzie care în cazul exemplului de mai sus poate fi formulată astfel: „Ţara noastră dispune de variate forme de relief, care dau o mare diversitate de peisaje; marii varietăţi a reliefului îi corespunde o mare varietate de surse naturale, valorificate astăzi din plin, în cadrul operei de desăvîrşire a construirii socialismului în ţara noastră".

În felul acesta harta nu va indica numai denumirea munţilor, apelor, a podişurilor sau a vecinilor Republicii Populare Romîne, ci va vorbi despre originea lor, despre bogăţiile subsolului, despre economia înfloritoare a patriei noastre opusă situaţiei de înapoiere din trecut. Harta va ajuta pe profesor să-i poarte pe elevi în spaţiu şi timp prin patria lor, educîndu-le astfel sentimentele de patriotism şi internaţionalism proletar.

Tot ca forme de verificare se mai pot folosi dările de seamă asupra lucrărilor şi excursiilor efectuate, precum şi corectarea sistematică şi temeinică a temelor ce se dau acasă. Atingerea scopului propus prin verificare poate fi realizat de profesor îmbinînd cele mai variate forme de verificare potrivit specificului fiecărei lecţii.

În toate formele de verificare a cunoştinţelor de geografie accentul trebuie pus însă pe munca cu harta, pentru că aşa cum arată N. N. Baranschi: „Harta nu arată, ci povesteşte, fiind a doua limbă a geografiei".

Prof. L. RAŢIU

Curs de iniţiere în tehnica preparării şi colectării materialului didactic

În zilele vacanţei de iarnă Secţia de învăţămînt şi cultură a regiunii Timişoara a organizat un curs de iniţiere în tehnica colectării şi preparării materialului didactic.

Ideea organizării unui astfel de curs este lăudabilă în primul rînd pentru că vine în sprijinul preocupării tot mai largi şi atente pentru asigurarea şcolilor cu material didactic bogat care să permită legarea strînsă a cunoştinţelor teoretice de practică. Un astfel de curs a mai fost organizat în anul 1957, la Bucureşti şi s-a dovedit deosebit de util.

Activitatea cursului organizat în acest an la Timişoara a început cu o lecţie teoretică în care s-a arătat cum se colectează, se prepară şi se marchează fiecare piesă pentru a fi naturalizată. Apoi, 10 zile s-a lucrat efectiv la conservarea materialelor prin împăiere. S-au împăiat fazani, mătăsari, ciori şi răpitoare de noapte.

Cunoştinţele căpătate ne-au fost de un real ajutor, aşa încît vom continua cu entuziasm cursul în vacanţa de primăvară.

Dorim să ne îmbogăţim laboratoarele cu materiale noi şi variate, ridicînd astfel calitatea lecţiilor noastre.

Prof. ANGELA PREOTESOIU

ÎN ÎNTREPRINDERE ȘI LA ȘCOALĂ

La secția serală a Școlii medii nr. 3 din Pitești, unde predau fizica și matematica, învață, după orele de producție, muncitori de la numeroase întreprinderi din oraș ca, de pildă, I.P.M.B., Textila „11 Iunie", întreprinderea de morărit „Steagul roșu" ș. a.

Ca profesoară și în același timp ca dirigintă la una din clase, i-am cunoscut pe mulți dintre elevi atît la școală cît și la locul de muncă. Am putut constata cu deosebită bucurie felul cum multe dintre cunoștințele teoretice căpătate în școală se pun în practică imediat, direct în producție, în lupta pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan.

Iată-l, de pildă, pe muncitorul Gheorghe Nicoară de la I.P.M.P.B. Pitești care răspunde de întreținerea mașinilor din secția în care lucrează. Pînă în prezent, el efectua unele lucrări practice cunoscînd într-o măsură restrînsă principiile teoretice pe care se bazează acestea. Astfel, pentru a evita uzura unor piese datorită frecării, el le întreținea prin ungere repetată, cunoscînd însă în mică măsură explicația științifică a frecării, de ce fel este aceasta etc. După ce a învățat la fizică lecția „Frecarea și legile ei", muncitorul-elev Gheorghe Nicoară, pe lîngă faptul că a înțeles fenomenul fizic al frecării și legile acestuia, și-a dat seama de modalitatea transformării unui fel de frecare în altul, ale cărui efecte sînt mai puțin dăunătoare mașinilor și agregatelor. El și-a dat astfel seama mai profund de importanța operației pe care o execută în producție și care are drept consecință transformarea unei forme de frecare în alta și ce efecte negative le-ar putea avea neglijarea ungerii fiecărei mașini cu lubrefiantul cel mai indicat. Aceasta a determinat — așa cum arăta șeful secției în care lucrează acest muncitor-elev — o întărire a spiritului lui de răspundere în muncă. Muncitorul-elev Viorel Sasnireșan, tot de la I.P.M.P.B., a putut determina cu ușurință după predarea lecției „Mișcarea circulară", numărul de turații al unei piese prinse în universalul strungului, ceea ce l-a ajutat mult la o reglare mai judicioasă a regimului de lucru.

De asemenea, elevele Constanța Ilie și Vasilica Ungureanu, muncitoare la „Textila 11 Iunie", îmi mărturiseau, cîtva timp după predarea lecției despre pîrghii și aplicarea lor, că pe baza cunoștințelor însușite au înțeles mai bine principiile de funcționare a mașinilor la care lucrează, dîndu-și seama că războaiele de țesut nu sînt altceva decît sisteme de diferite pîrghii acționate mecanic.

Pentru ca lecțiile predate să fie cît mai puternic legate de practica producției, colectivul nostru de profesori a elaborat o serie de probleme legate de specificul majorității secțiilor în care lucrează muncitorii-elevi. În acest fel elevii devin mai interesați în rezolvarea problemelor muncii profesionale, întrucît își dau seama că cele mai multe dintre soluțiile valoroase găsite la lecțiile teoretice din școală, dau răspuns la chestiuni importante care-i preocupă în activitatea de producție.

Prof. GHEORGHIȚA DUMITRICĂ
Școala medie nr. 3 din Pitești

Școala medie serală este locul în care-i putem întîlni după orele de lucru pe majoritatea tinerilor muncitori ai uzinelor „23 August" din Capitală.

Formalism

Au început cursurile de pregătire pentru examenul de admitere în clasa a VIII-a serală. În orașul Constanța aceste cursuri se țin la Școala de opt ani nr. 11. Secția de învățămînt a sfatului popular a avut însă în vedere și posibilitatea ca, în cazul măririi numărului de cursanți, cursurile să se poată ține și la alte școli. Toate bune, numai că tocmai de acest lucru esențial — de mărirea numărului de cursanți sau, mai bine zis, de recrutarea tinerilor pentru aceste cursuri — secția de învățămînt nu s-a preocupat în suficientă măsură.

— Dar ce am fi putut face? — se întreabă nedumerit tovarășul Marcel Ionescu, adjunctul secției de învățămînt care răspunde de această problemă. Noi ne-am propus un număr de 200 și am luat măsuri pentru începerea la timp și în bune condițiuni a cursurilor.

— Și... sînteți sigur că numărul de 200 se va realiza?

— Nici vorbă.

— Cam cîți tineri s-au înscris pînă acum?

— ?!... Nu știu, nu am încă o situație. Dar, pînă la deschiderea cursurilor (mai erau trei zile) 200 precis se va realiza.

Nu era nevoie să ne convingă și pe noi că se va realiza. Cunoșteam situația. Se înscriseseră deja 240. Așadar secția de învățămînt putea fi mulțumită: cifra de plan fusese realizată. Ba mai mult: în ziua deschiderii cursului numărul celor înscriși ajunsese la circa 400, iar cîteva zile mai tîrziu el trecuse de 500.

Dar tovarășul Marcel Ionescu nu cunoștea toate acestea și totuși era sigur că cifra de 200 se va realiza. Pe ce se baza? E limpede. Dînsul știa că cifra de 200 e o cifră formală de plan, cu mult sub posibilitățile reale. O cifră care se va realiza chiar fără a depune vreun efort! Or, chestiunea se pune nu de a îndeplini o cifră formală, ci de a desfășura o asemenea activitate, încît toți tinerii muncitori care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege să urmeze școala serală. Secțiunea de învățămînt a sfatului popular al orașului Constanța tocmai acest lucru nu l-a făcut. Cifra de plan a fost depășită nu datorită străduințelor ei, ci pentru că tinerii muncitori din orașul Constanța, ca, de altfel, tinerii muncitori din întreaga țară, dovedesc din zi în zi o tot mai mare dorință de a urma școala medie serală și se îndreaptă în număr tot mai mare către ea. Cifra de plan a fost, de asemenea, depășită datorită dragostei cu care majoritatea cadrelor didactice care predau la secțiile serale au muncit pentru recrutarea și îndrumarea viitorilor elevi.

— Fiecare profesor de la secția serală — ne-a spus tovarășa Maria Vartanesian, directoare la Școala medie nr. 2, are repartizată o întreprindere. În cadrul acestei sarcini, profesorii se îngrijesc atît de cei care sînt deja elevi la seral, cît și de recrutarea noilor elevi. În vederea deschiderii cursurilor de pregătire, în ultimele săptămîni profesorii au mers mereu în întreprinderi pentru a ajuta la recrutarea tinerilor elevi.

Dar în activitatea desfășurată de ei, profesorii au avut de întîmpinat și greutăți. Unele comisii munceau slab și nici sprijinul profesorilor nu-l acceptau. În loc să completeze din vreme dosarele viitorilor elevi și să le trimită pe toate o dată, pe bază de tabele, la Școala medie nr. 2 unde se hotărîse a se trimite, unele comisii (ca cele de la T.C.H., Cooperativa „Prestarea", D.R.C.N., Cooperativa „Igiena" etc.) îi trimiteau pe tineri să se înscrie singuri. Toate aceste deficiențe în munca de recrutare ar fi fost fără îndoială înlăturate dacă secția de învățămînt, cu autoritatea pe care o are, ar fi intervenit prompt ori de cîte ori era nevoie. Numai că secția de învățămînt nu-și punea asemenea probleme.

E necesar ca, cel puțin de acum înainte, secția de învățămînt a sfatului popular al orașului Constanța să privească cu mai mult spirit de răspundere această sarcină pentru buna desfășurare a cursurilor de pregătire a viitorilor elevi de la seral.

AUREL GEORGESCU

Lucrările scrise pe primul semestru

Din felul cum s-au desfășurat lucrările scrise de limba romînă la clasele a IX-a, a X-a și a XI-a de la secția serală a Școlii medii „N. Bălcescu" din București distingem în primul rînd preocuparea pentru respectarea specificului de muncă din învățămîntul seral. Atît în perioada premergătoare lucrărilor scrise, cît și în cea care le-a urmat, profesoara de limba romînă Maria Hangiu a ținut seama de faptul că muncitorii-elevi au un timp de studiu individual redus și că baza studiului acestora o constituie activitatea desfășurată în clasă, la lecții. De aceea, înainte de ora în care urma să aibă loc lucrarea scrisă, profesoara a manifestat o deosebită preocupare pentru sistematizarea și consolidarea materialului studiat.

Pregătirea pentru lucrările scrise la limba romînă a început încă din primele săptămîni de școală. La sfîrșitul fiecărui capitol, cu prilejul lecțiilor de încheiere, tovarășa Hangiu a dat atenție recapitulării și sistematizării cunoștințelor acumulate de către elevi. În baza unui plan dinainte stabilit, ei reconstituiau în clasă, în lecțiile de încheiere, problemele privind un scriitor sau un ansamblu de opere, asupra aspectelor esențiale desprinse dintr-un volum mai mare de cunoștințe în care intrau și amănunte mai puțin însemnate. Astfel, după ce a fost studiată opera lui Mihail Eminescu, elevii au recapitulat problemele privind creația poetului, raporturile dintre condițiile sociale ale epocii și creația lui, tematica operei, concepția poetului despre rolul literaturii; caracterul popular, democratic și patriotic al operei sale, contribuția lui Eminescu la dezvoltarea limbii și literaturii romîne. Pe baza acestui plan, muncitorii-elevi au discutat în clasă chestiunile mai importante. Așa de exemplu, în legătură cu raporturile dintre condițiile sociale ale epocii și creația artistică a poetului, discuțiile în clasă s-au oprit la faptul că epoca în care a scris și a trăit Eminescu a fost o epocă de afirmare a clasei muncitoare, de formare a monstruoasei coaliții burghezo-moșierești, o epocă a luptei dintre cele două culturi reprezentate în țara noastra prin Junimea și Contemporanul, la problemele dezvoltării realismului critic la noi și la modul cum se reflectă revolta împotriva nedreptății sociale în creația poetului.

Aceste lecții de recapitulare care au avut loc de-a lungul întregului semestru, la anumite intervale de timp, au contribuit la consolidarea cunoștințelor și prin aceea că i-a pus pe elevi în situația să repete problemele dintr-un punct de vedere nou, într-o ordine nouă. Ele au constituit o bună premiză pentru reușita lecțiilor de recapitulare destinate pregătirii lucrărilor scrise, cînd temele în care se grupa materialul studiat au avut un caracter și mai sintetic, oprindu-se numai la anumite laturi ale problemelor discutate în orele de literatură, teme formulate într-un mod foarte asemănător cu cele care aveau să constituie de fapt subiecte ale lucrărilor scrise. În orele de recapitulare în vederea lucrărilor scrise elevii au purtat discuții pe baza unor teme ca „Viața satului în opera lui Liviu Rebreanu", „Condamnarea războiului și drama intelectualului în opera lui Cezar Petrescu și Camil Petrescu", „Dramaturgia dintre cele două războaie mondiale".

În ultimă analiză, lucrările scrise au rostul de a ne dezvălui nivelul general de pregătire al elevilor la sfîrșitul unei anumite etape de muncă școlară. Dar a reduce rolul lor numai la aceasta înseamnă să privim lucrurile într-un chip îngust, mai ales atunci cînd este vorba de elevi care studiază în învățămîntul seral. Lucrările scrise, ca și orice altă formă de activitate în clasă, pot constitui, folosite cu îndemînare, un bun mijloc de ridicare a nivelului la învățătură al elevilor. Am văzut în parte lucrul acesta din preocupările pe care le-a avut profesoara Hangiu în perioada premergătoare lucrărilor scrise. Dar munca desfășurată în această direcție nu se încheie o dată cu momentul în care au fost date lucrările scrise.

Ora în care profesorul restituie lucrările scrise, în care poate comenta cu elevii calitățile și defectele caracteristice lucrărilor lor, reprezintă de asemenea un bun prilej de a consolida cunoștințele elevilor, de a înlătura unele lacune din pregătirea lor, de a clarifica unele probleme care au fost confuz însușite.

Înțelegînd lucrul acesta, profesoara Maria Hangiu a grupat lucrările scrise pe mai multe categorii, după calitatea lor. Apoi, în clasă, a caracterizat fiecare din grupele respective. Astfel, la o clasă a XI-a la care subiectul lucrării scrise a fost „Condamnarea războiului și drama intelectualului în opera lui Camil Petrescu și Cezar Petrescu" discuția a început prin caracterizarea lucrărilor bune. Profesoara a arătat că elevii ale căror lucrări au obținut note foarte bune au reușit să selecteze cu pricepere din operele celor doi scriitori acel material faptic și acele idei care reușesc să ilustreze în modul cel mai convingător problemele ridicate de temă. Comparînd aceste lucrări cu altele mai puțin reușite ea a subliniat că unii elevi s-au oprit la amănunte nesemnificative, aflate în afara subiectului și care i-au împiedicat, de fapt, să dezvolte ideile impuse de temă. Astfel, vorbind despre „Ultima noapte de dragoste, prima noapte de război" ei s-au referit la unele amănunte din prima parte a romanului, ceea ce i-a oprit de fapt să expună elementele principale pentru a caracteriza drama lui Ștefan Gheorghidiu. Mai departe, după ce a epuizat discutarea greșelilor de conținut, profesoara s-a oprit la deficiențele privind tehnica compoziției, greșeli de ordin stilistic și gramatical. Bineînțeles, observațiile nu au avut un caracter expozitiv. În formularea lor, în corectarea greșelilor, profesoara a antrenat într-o largă măsură pe muncitorii-elevi. Din aceste discuții ei au văzut cum trebuia făcută o lucrare bună, care au fost principalele lor greșeli.

Modul cum s-au desfășurat aceste lucrări scrise ne îndreptățește să afirmăm că ele au contribuit la pregătirea mai bună a muncitorilor-elevi.

VICTOR OCTAVIAN

Sarcini actuale ale muncii metodice

Principala acțiune care stă în această perioadă în atenția cabinetelor metodice pentru învățămîntul profesional și tehnic este îmbunătățirea sprijinului dat cadrelor didactice pentru ridicarea continuă a măiestriei lor profesionale. În acest scop, încă în cursul anului trecut au fost alcătuite programele pentru examele de grade, au fost elaborate tematicile pentru lucrările de gradul II, s-au efectuat inspecțiile speciale și au fost organizate cursurile de pregătire și examenele.

Totuși, activitatea pe acest tărîm a avut o seamă de deficiențe, pentru lichidarea cărora ne-am orientat acum principalele forțe. Cercurilor pedagogice pentru învățămîntul profesional și tehnic și conducerilor de școli le revine sarcina permanentă să mobilizeze cadrele didactice la examenele de grad, care constituie mijloacele de perfecționare a muncii didactice. Pe această linie s-a efectuat o analiză a cauzelor pentru care profesorii s-au prezentat într-un număr insuficient la sesiunile de examen desfășurate pînă acum. S-a constatat că una din cauzele principale ale acestei deficiențe rezidă în faptul că programele pentru examene au fost alcătuite nediferențiat pentru definitivat și gradul II, ceea ce a creat greutăți candidaților. Cabinetele metodice lucrează în momentul de față, împreună cu departamentele tutelare de școli, la îmbunătățirea programelor pentru examenele de definitivat și la elaborarea de programe speciale pentru gradul II, care se vor da candidaților în cursul lunii februarie.

Vor fi, de asemenea, îmbunătățite tematicile lucrărilor pentru gradul II, iar candidații vor fi sprijiniți să-și aleagă lucrările cele mai importante și în domeniul cărora au acumulat experiența cea mai bogată.

În colaborare cu ministerele și instituțiile centrale, s-a alcătuit un grafic special care să asigure efectuarea inspecțiilor din țară, astfel ca ele să nu se aglomereze în perioade de vîrf la sfîrșitul anului școlar.

Desfășurarea cursurilor de pregătire și a examenelor pentru acordarea gradelor didactice în învățămîntul profesional și tehnic va avea loc în luna august 1962. Lucrările metodice didactice pentru gradul II urmează să fie prezentate ministerelor și unităților centrale de resort pînă la 1 iunie a.c. În toată această perioadă, cadrele didactice care se prezintă la examenele de grade vor fi sprijinite mai efectiv de către cercurile pedagogice. Acestea au și fost îndrumate asupra felului cum să organizeze consultațiile colective în acest scop.

O altă problemă care preocupă în mod deosebit cabinetele metodice este schimbul de experiență în vederea generalizării experienței cadrelor didactice fruntașe. Astfel, la sfîrșitul lunii martie a.c. se organizează la București o sesiune de lecturi pedagogice pentru cadrele didactice care lucrează în școlile din sectoarele comerț, finanțe, cooperație, prevederi sociale, economie forestieră, industrie ușoară și industrie alimentară. Un număr însemnat de cadre didactice din aceste școli au elaborat lucrări în care tratează cele mai importante probleme actuale ale învățămîntului profesional și tehnic, în special în legătură cu educația comunistă a elevilor și cu instruirea lor practică.

Pînă la sfîrșitul actualului an școlar cabinetele metodice din București și Cluj, în colaborare cu ministerele, instituțiile centrale și sfaturile populare, au luat măsuri pentru organizarea unor schimburi de experiență între școlile din diferite ramuri de activitate — metalurgie și construcții de mașini, industria petrolului și chimiei, prevederi sociale, industria alimentară, confecții etc. Aceste schimburi de experiență vor cuprinde lecții deschise, referate, vizite în întreprinderi etc., care vor permite aprecierea multilaterală și preluarea creatoare a rezultatelor pozitive obținute în activitatea instructiv-educativă de către școlile organizatoare.

O preocupare permanentă a cabinetelor metodice o constituie și elaborarea de îndrumătoare metodice pentru anumite specialități, care să ajute cadrele didactice și în special maiștrii-instructori la îmbunătățirea predării. Sînt în curs de elaborare, de către colective de specialiști, îndrumătoare metodice pentru instruirea practică și tehnologia meseriei în sectoarele mecanizarea agriculturii, confecții pentru femei și copii, dulgherie, zidărie, instalații electrice, desen tehnic, comerț etc., care vor constitui un prețios sprijin pentru cadrele didactice respective. Sîntem hotărîți să acordăm o atenție din ce în ce mai mare elaborării acestor îndrumătoare pentru a cuprinde în munca de îndrumare metodică cît mai multe meserii. Aceasta cu atît mai mult cu cît necesitatea metodicilor s-a evidențiat din nou, cu ocazia examenelor de grade didactice, cînd din pricina lipsei unor astfel de lucrări, candidații au avut serioase greutăți în pregătirea la disciplina „metodica specialității".

Desigur sarcina de prim ordin a cabinetelor metodice pentru învățămîntul profesional și tehnic, ca și a tuturor organelor de învățămînt, continuă să rămînă îmbunătățirea conținutului procesului de învățămînt. În acest domeniu cabinetele metodice, cu ajutorul colectivelor de specialiști, vor analiza programele școlare, în special cele de cultură generală și de cultură tehnică generală — matematica, fizica tehnică, desenul tehnic, tehnologia materialelor — făcînd propuneri pentru îmbunătățirea lor.

De asemenea, în cadrul acțiunii întreprinse de M.I.C. prin Consiliul Superior al Școlilor pentru recenzarea manualelor după apariție, în vederea îmbunătățirii la viitoarele ediții, cabinetele metodice vor analiza un număr de titluri pentru învățămîntul profesional, ca de pildă, matematica, tehnologia materialelor, desenul tehnic, lăcătușăria, manualul zidarului etc.

Adîncirea conținutului muncii metodice în învățămîntul profesional și tehnic, pornind de la nivelul organelor centrale de îndrumare și control și pînă la comisiile metodice din fiecare școală, perfecționarea metodelor de predare sînt factori determinanți în pregătirea viitorilor muncitori și tehnicieni. De aceea, atenția noastră trebuie să se concentreze pe viitor mai puternic către rezolvarea celor mai însemnate și mai actuale sarcini din acest domeniu.

Ing. EDUARD CUPFER
directorul Cabinetului metodic pentru învățămîntul profesional și tehnic din București

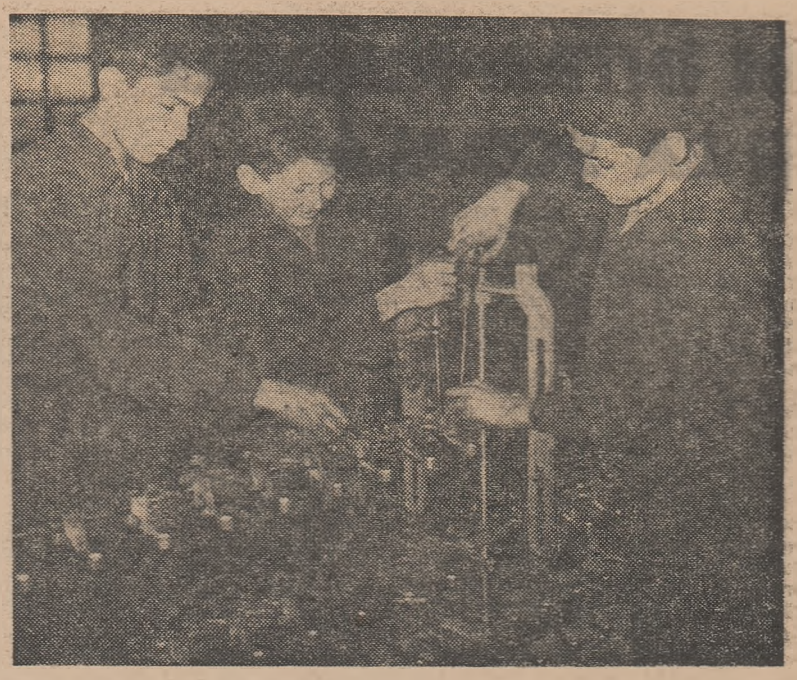

Ucenicilor fabricii „Unirea" din Cluj li se pot încredința acum lucrări dintre cele mai complicate. Iată un grup de tineri efectuînd montarea unei mașini de filat

Probleme ale predarii psihologiei

Inițierea elevilor-maiștri în problemele de psihologie și pedagogie are un rol deosebit în pregătirea acestora pentru sarcinile de conducere ale sectoarelor de producție, căci cunoscînd fenomenele psihice și implicațiile lor în munca de educație, maiștri pot contribui la temeinica instruire și educare a tinerei generații de muncitori. Aceste considerente justifică introducerea în planul de învățămînt al școlilor tehnice de maiștri-agricoli, începînd cu anul școlar 1960/61, a studiului noțiunilor de psihologie și pedagogie.

Am constatat, după mai bine de un an de predare, că elevii anului III ai școlii tehnice de maiștri-agricoli își însușesc destul de greu noțiunile de psihologie și pedagogie, care au o pronunțată notă de abstractizare și o terminologie specifică. Socotesc că programa școlară actuală nediferențiată în funcție de sectoarele pentru care pregătesc cadre școlile tehnice de maiștri, este una din cauzele acestor greutăți.

Pentru ca noțiunile de psihologie și pedagogie să fie însușite conștient și activ și să fie utile elevilor-maiștri, m-am străduit să desprind metodele și procedeele de predare cele mai adecvate în funcție de specificul predării acestui obiect în școlile tehnice agricole. Astfel, pentru evitarea memorării mecanice a noțiunilor de psihologie — care prezintă mai multe dificultăți — am căutat să leg cunoștințele predate de viață, de experiența elevilor, în vederea unei participări dinamice, interesate, a acestora la lecții. În acest scop am sistematizat întregul material de psihologie pe linia gnoseologiei marxist-leniniste, grupînd procesele psihice potrivit celor trei trepte ale cunoașterii. Această grupare (senzația, percepția și atenția — ca elemente ale cunoașterii senzoriale; memoria, gîndirea și imaginația — ca elemente necesare pentru cunoașterea abstractă; procesele afective, acțiunile voluntare și deprinderile — ca elemente indispensabile pentru activitatea practică) a permis elevilor să sesizeze esența fenomenelor psihice, să înțeleagă rostul lor în activitatea de cunoaștere a realității obiective, în vederea transformării acesteia cu mijloacele tot mai perfecționate pe care ni le pune la dispoziție știința și tehnica.

O altă metodă folosită consecvent în lecție a fost stabilirea legăturilor dialectice de interdependență între diferitele procese psihice. Atunci cînd am predat percepția am subliniat, de pildă, rolul atenției ca fenomen psihic necesar pentru efectuarea unor temeinice observații, apoi la predarea lecției despre memorie am arătat rolul atenției pentru educarea memorării logice și în sfîrșit — la predarea lecției despre gîndire — rolul atenției pentru înțelegerea operațiilor de analiză și de sinteză. De asemenea, am stabilit rolul activității de selecție în formarea unor percepții clare, pentru înțelegerea fenomenului atenției și în explicarea operațiilor de abstractizare și generalizare etc.

Stabilirea acestor legături a stimulat gîndirea elevilor și i-a ajutat să înțeleagă dinamica și varietatea proceselor psihice. O astfel de tratare a problemelor de psihologie solicită ca, în cadrul expunerii, folosită în predare, accentul să cadă pe înfățișarea plastică, sugestivă a cazurilor, pe utilizarea întrebărilor care să ceară cît mai frecvent din partea elevilor un răspuns exprimat, sau care să le furnizeze cheia soluționării unei probleme. Legat de aceasta fac referiri frecvente la experiența în munca lor școlară, dar mai ales la cea practică de producție, în specialitate, respectiv în viticultură și vinificație. Bunăoară, pentru clarificarea noțiunilor despre senzații și dezvoltarea sensibilității, edificatoare a fost referirea la degustarea vinurilor, care urmărește sesizarea culorii, a aromei, a gustului, a tăriei etc. De asemenea, am folosit eficient observațiile făcute de elevi la stația meteorologică sau pe cîmpurile experimentale, pentru relief-area condițiilor unei bune observații. Din astfel de exemple, elevii-maiștri s-au convins că psihologia nu este o știință ruptă de practica muncii lor.

Un alt procedeu pe care l-am utilizat în vederea participării active a elevilor la lecții a fost îndemnul spre autoobservare, spre aprecierea critică a manifestărilor psihice proprii.

În predarea unor teme de psihologie, am stăruit adeseori asupra caracterului util al studierii acestei discipline. Așa, de exemplu, în legătură cu predarea temelor „Memoria" și „Gîndirea" am insistat asupra indicațiilor privind desfășurarea studiului individual. Pe lîngă prezentarea procedeelor utilizate în sprijinul memorării logice, am insistat asupra procedeelor de studiere a bibliografiei, în special cu caracter ideologic și tehnic, asupra întocmirii conspectelor și a schemelor rezumative, a folosirii manualului și a caietului de notițe etc. Elevii au apreciat aceste indicații ca pe o măsură de utilitate imediată și faptul s-a resimțit în bună măsură în organizarea mai judicioasă a studiului individual, respectiv în ridicarea calității muncii lor la toate disciplinele.

Pentru schițarea unei priviri de ansamblu asupra materialului, în tot timpul predării, dar mai ales în lecțiile introductive și în cele de recapitulare, am căutat să deschid în fața elevilor o perspectivă amplă. Am stabilit legătura logică internă a cursului de pedagogie, pornind mai întîi de la cunoștințele elevilor-maiștri despre procesele psihice, intuite din experiența lor de viață, subliniind apoi necesitatea studierii și interpretării fenomenelor psihice pentru înțelegerea cunoștințelor de pedagogie, respectiv pentru aplicarea lor în munca de instruire și educare a ucenicilor și muncitorilor.

Am arătat, de asemenea, că însușirea temeinică a cunoștințelor de psihologie le va permite viitorilor maiștri să se cunoască mai bine pe ei înșiși și pe muncitorii pe care îi conduc, ajutîndu-i în munca de ridicare a calificării profesionale a acestora, la educarea lor, dîndu-le posibilitatea să găsească mijloacele pentru antrenarea cît mai deplină în muncă a cadrelor pe care le conduc și la stimularea activității creatoare a acestora. Această nouă perspectivă, care aducea o îmbinare a elementelor subiective cu elemente ale practicii sociale, a constituit și constituie un stimulent permanent în vederea participării conștiente și active a elevilor-maiștri la lecțiile de psihologie și pedagogie.

Prof. ROMULUS ȘICLOVAN
Centrul școlar agricol Miniș, regiunea Lipova

Alături de colectiviști

În cuvîntarea rostită cu ocazia încheierii lucrărilor Consfătuirii pe țară a țăranilor colectiviști, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej sublinia ca o sarcină de mare răspundere a cadrelor didactice din agricultură o constituie pregătirea unor muncitori și tehnicieni la nivelul cerințelor unei agriculturi multilateral dezvoltate bazată pe tehnica mecanizată și să sprijine cît mai mult întărirea economico-organizatorică a sectorului socialist al agriculturii.

Profesorii de la școala noastră — Centrul școlar agricol din Dumbrăveni — țin o strînsă legătură cu gospodăriile agricole colective din apropiere și le ajută în diferite probleme. Astfel conducerea școlii a întocmit un grafic conform căruia profesorii de specialitate s-au deplasat la gospodăriile agricole colective din împrejurimi pentru îndrumarea lor tehnică și organizatorică. Bunăoară profesorii de specialitate au dat ajutor gospodăriilor agricole colective Armeniș și Sîntioana, raionul Sighișoara, la întocmirea planurilor de măsuri în vederea obținerii în anul 1962 a unei producții de 5.000 kg. porumb boabe la hectar. În lunile decembrie 1961 — ianuarie 1962 profesorii noștri au fost repartizați în diferite gospodării colective pentru a le ajuta la întocmirea dărilor de seamă și a planurilor de producție pe anul 1962. De pildă, profesorul Eugen Metea a lucrat la G.A.C. Ormeniș, tov. Ioan Radu la G.A.C. Sîntioana, tov. Petruș Nicodim la G.A.C. Domala, tov. Gertrude Tusak la întovărășirea agricolă Iernea și tov. Georgeta Suciu la întovărășirea din Dumbrăveni. De asemenea profesorii școlii desfășoară o intensă activitate de lectori la cercurile agrozootehnice.

Legătura permanentă a cadrelor noastre didactice cu gospodăriile colective a constituit, alături de o contribuție la îmbunătățirea muncii în gospodăriile agricole colective, un sprijin efectiv în ridicarea nivelului lecțiilor pe care aceștia le predau.

La „Fitotehnie" bunăoară, ei folosesc în predare exemplele cunoscute din gospodării privind metodele agrotehnice aplicate la plantele de cultură și rezultatele obținute, la „Zootehnie" se pune un accent deosebit pe rasele de animale care se cresc în gospodăriile apropiate, pe metodele de creștere utilizate etc., iar la „Organizarea întreprinderilor agricole socialiste" se dau exemple privind structura organizatorică a aceloraşi gospodării — felul cum este organizată munca, repartizarea veniturilor etc.

Toate acestea ilustrează faptul că, prin ajutorul dat gospodăriilor agricole colective, cadrele didactice din sectorul agricol contribuie la întărirea economico-organizatorică a acestor gospodării, iar pe de altă parte, prin legătura permanentă cu producția, calitatea învățămîntului crește din ce în ce mai mult.

Ing. IOAN RADU
Centrul școlar agricol Dumbrăveni, raionul Sighișoara, regiunea Brașov

„Ce știm despre gospodăria noastră colectivă"

— Toată clasa-i spune „agronomul". Și pe bună dreptate.

Petre Maramon cunoaște gospodăria colectivă din comună, problemele agrotehnice mai bine ca oricare elev din clasă. Știe cu precizie soiurile de grîu și de alte cereale pe care le seamănă gospodăria, cît obține într-un an la hectar, cîte animale sînt în gospodărie și cum sînt ele hrănite. La multe lucruri știe să-ți răspundă Petre. Toate astea le-a învățat de la tatăl său, de la țăranii colectiviști, în vizitele dese pe care Petre le face în timpul liber la gospodăria colectivă. Merge acolo, se uită, ascultă, și pe urmă entuziasmat vine la școală și le povestește colegilor săi.

— Ce vrei să te faci tu, Petre ?

— Brigadier în gospodărie, așa ca tata — răspunde el mîndru, cînd îl întreabă cineva.

Și răspunsul acesta este invariabil. Din clasa I-a (acum este într-a V-a), Petre s-a hotărît să se facă brigadier.

Într-o dimineață, însoțiți de diriginte, elevii clasei a V-a „B" de la Școala de 8 ani nr. 2 au venit în vizită la gospodăria agricolă colectivă „Octombrie Roșu" din Feteești. Prilej de mare bucurie, nu numai pentru Petre, ci și pentru fiecare elev din clasă. De fapt, vizita aceasta era făcută cu scop precis. (Pînă atunci, elevii clasei mai fuseseră la gospodărie, cu instructorul de detașament, cu tovarășa profesoară de științe naturale, dar fără să se oprească prea mult pe la fiecare sector).

La prima oră de dirigenție aveau să discute o temă care interesa întregul colectiv al clasei: „Ce știm despre gospodăria noastră colectivă". Pentru a se putea documenta cît mai bine, tovarășul diriginte Ion Păun, a împărțit clasa în colective, în „brigăzi" cum au denumit elevii aceste colective. O brigadă — condusă firește de Petre Maramon — a fost repartizată la secția cornute, altă brigadă, condusă de Nicoleta Crăciun, la păsări, o alta la sediul gospodăriei unde să se intereseze cum au fost retribuiți în toamna aceasta țăranii colectiviști.

De cum au ajuns la gospodărie, „brigăzile" au pornit cu interes și rîvnă la treabă. În fiecare secție inginerul, brigadierii, țăranii colectiviști le dădeau explicații amănunțite, le demonstrau practic diverse procedee de muncă. Copiii erau numai ochi și urechi. Cei mai mulți notau pe carnete. Apoi, au urmat întrebările. Nenumărate întrebări. Fiecare elev dorea să știe cît mai multe despre sectorul respectiv, despre întreaga gospodărie, despre munca țăranilor colectiviști — părinții, surorile și frații lor mai mari. Era emoționant să-i privești, să-i asculți. Cît interes, cît respect și dragoste manifestau pentru gospodăria colectivă, pentru munca țăranilor colectiviști, pentru realizările gospodăriei !

În vizita aceasta elevii au învățat o mulțime de lucruri folositoare, prețioase. Din ce-au văzut și-au auzit, au înțeles mai bine că toată munca, eforturile țăranilor colectiviști sînt făcute cu scopul de a le asigura lor o viață fericită și îmbelșugată.

MONICA VERDEȘ

Un sprijin de nadejde al școlii în desfășurarea muncii educative

Formarea unor cetățeni constructori activi și entuziaști ai socialismului și comunismului, cu o concepție înaintată despre viață, despre îndatoririle sociale — acesta este țelul principal pus de către partid în fața școlii de cultură generală. Întreaga activitate instructiv-educativă desfășurată cu elevii urmărește, de aceea, nu numai înzestrarea lor cu un sistem de cunoștințe, priceperi și deprinderi, ci și educarea lor comunistă — sădirea cu dragoste și grijă părintească în conștiința acestora, a dragostei nemărginite față de patrie și poporul muncitor, a năzuinței de a fi cît mai folositori societății, a idealurilor nobile ale comunismului.

În sprijinul realizării acestui obiectiv fundamental vin multiplele activități cu caracter educativ ce se organizează pentru elevi. Activitatea educativă politică și obștească a elevilor desfășurată în cadrul organizațiilor U.T.M. și de pionieri are un aport considerabil la înfăptuirea sarcinilor politico-educative ale școlii. Roadele bune ale acestor activități sînt asigurate de conlucrarea strînsă între pedagogi și organizațiile U.T.M. și de pionieri. Organizațiile de tineret își aduc contribuția la activitățile inițiate de școală și în același timp inițiază o serie de acțiuni proprii pe linia preocupărilor generale ale școlii respective.

Unul dintre obiectivele cele mai de seamă ale muncii noastre a fost și este îmbunătățirea continuă a calității învățămîntului, a muncii de educație politică și ideologică a elevilor. Fără îndoială că la aceasta contribuie în primul rînd calitatea procesului de învățămînt, conținutul ideologic și politic al lecțiilor, orele educative și acțiunile organizate de diriginți. Dar nu se poate vorbi de munca de educație politico-ideologică a elevilor, de rezultatele acestei munci fără a arăta și contribuția, aportul însemnat pe care l-au adus și îl aduc organizațiile U.T.M. și de pionieri din școală. În cursul trimestrului I s-a redus simțitor numărul elevilor care absentau nemotivat și al celor ce nu se pregăteau temeinic. Pentru a ajunge la acest rezultat s-a desfășurat atît de către cadrele didactice cît și de organizațiile U.T.M. și de pionieri, o vie muncă de mobilizare a elevilor la învățătură. Au fost constituite grupuri de utemiști și pionieri care, împreună cu diriginții, au vizitat la domiciliu pe elevii absenți și pe cei slabi la învățătură pentru a constata dacă respectă regimul indicat de școală, dacă își pregătesc lecțiile în orele stabilite pentru studiu și felul cum se pregătesc. Pe primul trimestru organizațiile U.T.M. și de pionieri au inițiat ca acțiuni proprii tot pe linia învățăturii, consfătuiri cu fruntași la învățătură cu tema „Ajută-ți tovarășii să pășească cu tine în primele rînduri" sau concursuri „pentru caietul cel mai îngrijit" și altele. Disciplina a fost discutată în cadrul organizațiilor U.T.M., luîndu-se și măsuri pentru îmbunătățirea ei. Școala a primit și primește un ajutor de preț din partea organizației U.T.M. și de pionieri și în ceea ce privește colaborarea pentru educarea la elevi a unei atitudini înaintate față de muncă. Gazetele de perete, posturile U.T.M.-iste de control au organizat raiduri la fabrica de ciment Bicaz unde-și desfășoară practica în producție elevii școlii, în care au arătat cum se comportă aceștia în cadrul orelor de producție, cum își însușesc ceea ce li se explică. S-au organizat, de asemenea, numeroase întîlniri între muncitori și elevi, acțiuni culturale comune (Joi ale tineretului, concursuri „Cine știe cîștigă", competiții sportive). În cadrul unor adunări generale U.T.M., s-au dezbătut referate pe teme ca de pildă „Cum își îndeplinesc utemiștii și elevii clasei noastre sarcinile la locul de producție".

Un loc important în desfășurarea muncii politico-educative printre elevi îl ocupă acele acțiuni organizate în comun de către școală și organizațiile U.T.M. și de pionieri care urmăresc educarea dragostei față de școală, față de tradițiile sale, față de orașul și ținutul natal. Concursul cu tema „Contribuția oamenilor muncii la înflorirea patriei" și alte acțiuni asemănătoare, aduc o contribuție prețioasă la educarea patriotică a elevilor. De asemenea, programele brigăzii artistice de agitație a școlii, concursurile echipelor de teatru, sprijinirea ansamblului școlii de către comitetul U.T.M., cupa sportivă a școlii, pot întregi tabloul muncii educative desfășurate de școală în colaborare cu organizațiile U.T.M. și de pionieri în rîndurile elevilor

Cît privește acțiunile proprii, importantă a fost contribuția organizațiilor U.T.M. și de pionieri pentru pătrunderea ziarelor în rîndul școlarilor, munca desfășurată în vederea valorificării depline a conținutului acestor publicații, a lecturii elevilor. Astfel a fost și continuă să fie editat în școală de către organizația U.T.M. un colț al presei la care se afișează zilnic articole din ziare, recomandări privind lectura unor materiale. Gazeta de perete a școlii și gazetele pe clase oglindesc de asemenea în numerele lor unele evenimente mai de seamă. Forma de activitate care contribuie însă în cea mai mare măsură la însușirea cunoștințelor politice ale elevilor o constituie informarea politică. Informările politice se țin în școala noastră săptămînal cuprinzînd teme variate. Astfel, la clasele VIII—XI se expun anumite teme de politică internă și internațională (planul de stat pe anul 1962 și principalele sale obiective; consfătuirea pe țară a colectiviștilor; problema germană; Cuba pe frontul revoluției etc.) iar în clasele mici teme corespunzătoare vîrstei acestor elevi (viața copiilor în țările capitaliste, schimbări petrecute în înfățișarea regiunii noastre în anii regimului democrat-popular etc.).

Învățămîntul politic, adunările generale U.T.M., adunările tematice, pionierești, munca de folos patriotic, acțiunile cultural-artistice și alte inițiative din cadrul organizațiilor U.T.M. și de pionieri completează acest program de educație. Astfel, în cursul trimestrului I detașamentele de pionieri din școala noastră au ținut un ciclu de adunări cu teme ca: „Frumoasă ești patria mea", „Realizări ale regimului democrat-popular în raionul și regiunea noastră" care au contribuit la educarea patriotică a pionierilor și școlarilor. Pentru buna desfășurare a activităților proprii inițiate de organizațiile U.T.M. și de pionieri cadrele didactice își dau sprijinul și sfatul lor prețios.

Se desprinde din cele arătate mai sus, că există numeroase și variate forme de activități care contribuie la educarea elevilor. De modul cum școala și organizația U.T.M. colaborează împreună depinde în cea mai mare măsură succesul, eficacitatea acestor acțiuni.

Cu sprijinul permanent al organizației de partid din școală, sîntem încredințați că mergînd pe linia acestei colaborări vom obține rezultate din ce în ce mai bune.

Prof. VIRGIL RADULIAN
directorul Școlii medii din Bicaz

Sugestii la programa învățămîntului preșcolar

Proiectul de programă pentru învățămîntul preșcolar a stîrnit un viu interes în rîndurile învățătorilor. Și este firesc să fie așa. Învățătorii văd nemijlocit eficiența muncii din grădinițele pentru copii, pot aprecia cu competență bagajul de cunoștințe cu care copiii vin la școală, lacunele din pregătirea lor și ca atare pot face propuneri valoroase.

În general, scrisorile sosite de la învățători pe această temă apreciază oportunitatea unei asemenea programe, valoarea educativă a prevederilor cuprinse în ea. Programa — arată ei — mai poate fi însă îmbunătățită. În acest scop învățătorul I. Ungureanu sesizează că în partea din programă care se referă la activitățile de desen, lipsește înnegrirea cu creionul a unui cerculeț, înnegrirea punctului și a unor figuri de dimensiuni mici — prin mișcări circulare de la dreapta spre stînga — sus și jos, în sensul scrierii. Prin această activitate, recomandată de metodologie se obțin două rezultate importante: dezvoltarea mușchilor mici la mîna dreaptă, mușchi care mai tîrziu execută scrierea; de asemenea, ajută la formarea unui anumit stereotip dinamic necesar la scriere.

În programa definitivă — ne scrie corespondentul — acest lucru ar trebui prevăzut la toate categoriile de vîrstă preșcolară.

Includerea în desenul decorativ a elementelor pregătitoare pentru scris, nu este de natură să ducă la dezvoltarea optimă a deprinderilor respective cerute derii de a desena elementele pregătitoare scrisului este o activitate prea importantă ca să fie expediată în desenul decorativ. Pe de o parte, pentru marea sa importanță în pregătirea specială pentru școală a preșcolarului, iar pe de altă parte, pentru că activitatea pregătitoare pentru scris are caracteristici obiective și metodologice diametral opuse desenului decorativ. Relevăm doar un amănunt. Desenul decorativ se execută din elemente dinainte însușite, în timp ce la desenarea elementelor pregătitoare pentru scris nu poate fi vorba despre aceasta.

Avînd în vedere studiul pregătitor complex al etapei preșcolare și faptul că a fi pregătit pentru etapa școlară înseamnează a fi pregătit pentru însușirea fiecărui obiect din învățămînt în parte, propun ca această problemă să fie tratată în mod separat care eventual să fie numită *însușirea elementelor grafice*. Desigur, din punct de vedere metodologic aceasta are afinitate cu desenul (nu cu desenul decorativ), întrucît străbate aceleași trepte — intuirea obiectului concret (ghem, baston, ou, lingura de supă ș.a.) și desenarea lui (în ore de desen) — — dar merge departe, în orele de scriere, cînd din desenul obiectului se extrage elementul grafic respectiv a cărei scriere urmează să se învețe după o metodică specială.

În legătură cu cele de mai sus, învățătorul I. Ungureanu propune ca în programa defini- baza intuiției și desenării unor obiecte din mediul apropiat copiilor cum ar fi: ghemul desfășurat în bucle, bastonul, oul, cîrligul măcelarului, al undiței, lingura de servit supă ș.a.

În ce privește „număratul și socotitul" programa dă cîteva indicații — la pagina 142 al. 2 și 27, pentru grupa de 5—6 ani și la pag. 148 al. 7 și 22 pentru grupa de 6—7 ani — de raportarea numărului la cantitatea respectivă. Acestea, apreciază corespondentul nostru, ni se par insuficiente față de importanța cunoașterii numerelor și formare a reprezentărilor numerice la nivelul vîrstei preșcolare: indicația de raportare a numărului la cantitatea respectivă nu este explicată în proiectul de programă și rămîne confuză. Poate fi vorba de numărul ca expresie verbală a unei cantități concrete, sau poate fi vorba de numărul ca expresie abstractă — cifra. Aici este nevoie de o clarificare. Probabil că nu e vorba de cifre fiindcă acestea reprezintă noțiuni abstracte care depășesc puterea de înțelegere și sarcinile vîrstei preșcolare. Numerația concretă, perceperea concretă, multiplă, a grupelor numerice 1—10 care include și operații aritmetice concrete — fără definiții, fără cifre etc. cu probleme simple — sînt corespunzătoare vîrstei preșcolare după toate datele psihologiei moderne a copilului. Acestea însă trebuiesc cuprinse în programă cît se poate mai amănunțit și mai explicit, pentru a se veni și în fe-

De peste hotare

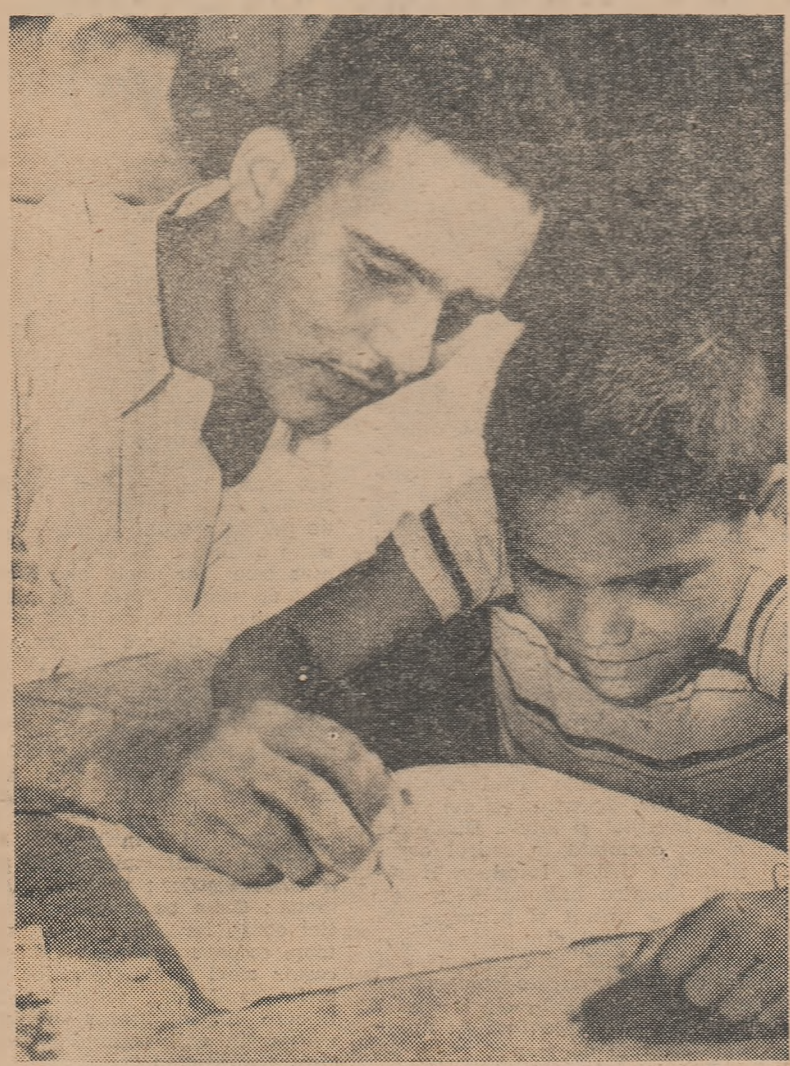

Pentru ca neştiinţa de carte să dispară, zeci de mii de tineri cubanezi muncesc cu elan patriotic

O formă eficientă de însuşire a experienţei înaintate

Practica sugerează numeroase forme de extindere a experienţei înaintate, de perfecţionare şi de ridicare a nivelului profesional al profesorilor. Una dintre aceste forme — relativ nouă, dar de o deosebită eficienţă — sînt aşa-numitele şcoli ale experienţei pedagogice înaintate, care iau fiinţă din iniţiativa consiliilor pedagogice sau a organizaţiilor sindicale din şcoli. Responsabilitatea lor este încredinţată unor profesori bine pregătiţi, cu o bogată experienţă şi o înaltă măiestrie pedagogică. Aceştia au sarcina de a transmite cunoştinţele şi metodele lor de muncă colegilor, de a-i ajuta practic să rezolve diferite probleme instructiv-educative. Scopul şcolilor experienţei pedagogice înaintate este, aşadar, înarmarea profesorilor cu sistemul muncii profesorilor fruntaşi.

Aceste şcoli se organizează pentru profesorii de la una sau mai multe unităţi de învăţămînt. Ele se pot înfiinţa şi la nivelul raionului sau regiunii.

Activitatea în şcolile experienţei pedagogice se planifică de obicei pentru un an şcolar, totalizînd 16—18 şedinţe, cam o dată pe lună, de 2—4 ore. Planificările prevăd întocmirea de către profesorii înscrişi a planurilor calendaristice şi de lecţie, efectuarea de lucrări practice la disciplina pe care o predau, asistarea la lecţiile conducătorului şcolii, şi a acestuia la lecţiile ţinute de ei, verificarea împreună cu profesorul conducător şi notarea caietelor elevilor etc. În planul fiecărei şcoli se prevăd teme şi probleme dictate de anumite condiţii, ca de exemplu, de particularităţile şi măiestria pedagogică a conducătorului, de nivelul calificării şi greutăţile profesorilor de care se ocupă el. De aceea, în unele şcoli se pune accentul bunăoară pe înarmarea profesorilor cu metodica lucrărilor practice şi a organizării muncii în afara clasei. În altele se acordă atenţie căilor de ridicare a eficacităţii lecţiei sau metodicii rezolvării problemelor şi exerciţiilor.

Planificarea muncii în şcolile raionale şi regionale are un anumit specific. Datorită imposibilităţii conducătorului şcolii de a comunica zilnic cu profesorii înscrişi este necesar ca fiecare activitate să fie completă, astfel încît să asigure atît asimilarea cunoştinţelor teoretice privitoare la tema respectivă, cît şi însuşirea experienţei conducătorului.

Formele şi metodele de muncă în şcolile experienţei pedagogice înaintate sînt foarte variate. De obicei ele se stabilesc de către conducătorul şcolii în funcţie de posibilităţile de care dispune acesta, de conţinutul şi scopurile activităţilor propuse, de particularităţile profesorilor înscrişi. Bineînţeles, munca în şcolile experienţei pedagogice înaintate poate obţine efectul dorit numai în cazul cînd studierea experienţei se bazează pe înţelegerea profundă şi asimilarea ei creatoare. Impunerea unei metode care nu a trecut prin conştiinţa profesorului şi nu s-a transformat într-o convingere a sa, reprezintă o greşeală în munca metodică.

Profesoara P. M. Kutarenko care conduce o şcoală a experienţei pedagogice înaintate la desen tehnic în oraşul Krasnîi Luci, lucrează diferenţiat cu fiecare profesor înscris. Cu unii angajează discuţii, pe alţii îi invită la lecţiile sale, la ceilalţi asistă ea sau le dă să studieze caietele şi lucrările de control ale elevilor, planurile sale. Profesoara V. P. Radomskaia, care conduce şcoala experienţei pedagogice înaintate de limbă şi literatură rusă din oraşul Lugansk, îi antrenează pe profesorii tineri în activitatea pedagogică de zi cu zi: stabileşte anumite ore cînd toţi, în frunte cu ea, se pregătesc pentru predarea lecţiei curente. Aleg textele pentru lucrările de control, comentează probleme pedagogice dificile ce se ivesc în munca fiecăruia. Profesoara de matematică N. K. Voinova, de la şcoala experienţei pedagogice înaintate din oraşul Kadievka a propus unuia din profesorii de care se ocupă, să ţină cîteva lecţii în prezenţa ei. Profesoara a avut astfel posibilitatea să-i demonstreze colegului său că nivelul scăzut al cunoştinţelor elevilor lui se datorează sistemului defectuos de predare şi nu altor cauze. În acelaşi timp profesorul respectiv a fost ajutat să-şi alcătuiască planurile de lecţii şi să asiste la ore, ceea ce s-a resimţit în întreaga lui muncă.

Înţelegerea şi însuşirea profundă a ceea ce este esenţial în munca conducătorului şcolii experienţei pedagogice înaintate sînt posibile numai în cazul în care profesorii îşi perfecţionează în mod sistematic cunoştinţele teoretice prin studiu individual. De aceea, unii conducători ai acestor şcoli organizează în mod sistematic munca independentă a profesorilor, dîndu-le o anumită tematică şi bibliografie de studiat. Profesorul de matematică A. A. Zavgorodnîi din oraşul Severodoneţk stabileşte temele pentru studiul individual în funcţie de aspectele negative ale muncii fiecăruia din cei înscrişi la şcoală. Pentru a-i controla, el organizează convorbiri pe diferite teme, le cere să prezinte referate. De asemenea, le propune să fundamenteze din punct de vedere pedagogic eficienţa unei metode folosite de el la lecţiile la care au asistat, recomandîndu-le şi literatura pe care trebuie s-o consulte pentru a se documenta. Profesorii au datoria de a ţine şi ei asemenea lecţii, să folosească metodele respective, urmînd ca împreună cu profesorul responsabil să analizeze rezultatele obţinute.

O altă formă de muncă folosită în şcolile experienţei pedagogice înaintate o constituie expoziţiile. Conducătorul şcolii expune materiale intuitive folosite la lecţii, caiete ale elevilor, albume alcătuite de el sau de elevi, planuri de lecţie, articole interesante din presa de specialitate.

Participanţii la şcolile experienţei înaintate — printre care se găsesc numeroşi tineri — sînt la rîndul lor cei mai activi propagatori ai experienţelor cunoscute cu prilejul şedinţelor. Ei ţin referate în cercurile metodice din care fac parte, prezentînd experienţa înaintată pe care au studiat-o, ţin lecţii deschise demonstrînd în practică ceea ce au învăţat în această formă de perfecţionare a muncii lor. De aceea, şcolile experienţei pedagogice înaintate sînt un sprijin real în munca metodiştilor şi a institutelor de perfecţionare a cadrelor didactice din U.R.S.S., avînd un rol important în ridicarea calificării profesorilor.

(După articolul „Şcolile experienţei pedagogice înaintate" de A. I. Mojaev, publicat în revista Sovietskaia pedagoghika nr. 10/1961).

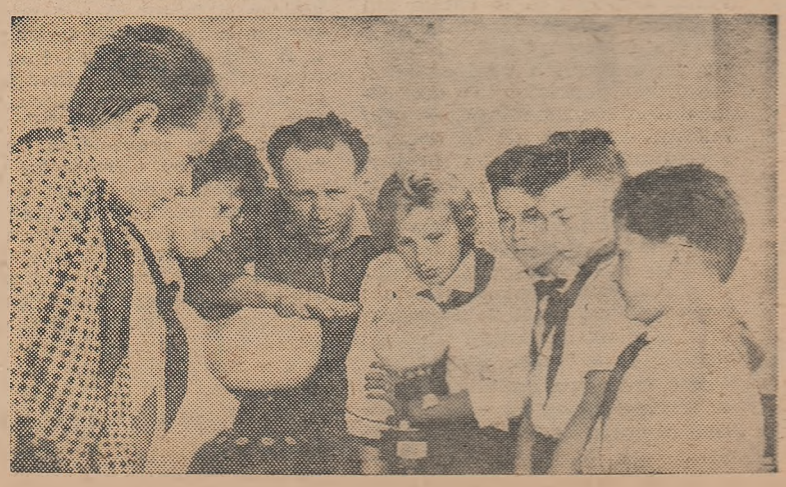

Cabinetele şi laboratoarele şcolilor din R. S. Cehoslovacă sînt dotate cu cele mai moderne materiale didactice. În fotografie, demonstraţie practică la o lecţie de geografie.

Cuba — teritoriu al Americii Latine liber de analfabetism

Anul 1961 a fost denumit în Cuba „anul învăţămîntului". După cum se ştie existau în Cuba 979.207 analfabeţi adulţi la o populaţie totală de 6.933.253 locuitori.

La sfîrşitul anului 1961 învăţaseră carte 707.000 analfabeţi adulţi. Dacă ţinem seama că dintre cei 271.000 analfabeţi rămaşi, 25.000 sînt haitieni şi jamaicani care nu cunosc limba spaniolă, restul fiind bătrîni sau bolnavi, se poate considera că practic în Cuba analfabetismul a fost lichidat.

La înfăptuirea Revoluţiei, o mare problemă stătea în faţa noastră: „Lupta contra neştiinţei de carte". Poporul nostru care şi-a propus să înfrîngă tirania, a înfrînt-o. Bărbaţii şi femeile au pus stavilă inamicului. 1 ianuarie 1959, zi glorioasă. Revoluţia a triumfat.

O dată cu scurgerea lunilor, pentru a merge înainte, consolidînd şi schimbînd continuu sistemul de conducere, nu puteam să ne elaborăm planurile, să ne stabilim planurile de industrializare a ţării, dacă în prealabil nu am fi lichidat analfabetismul. Poporul nostru, conştient de răspunderea ce-i revine, a răspuns imediat la chemarea de a lichida neştiinţa de carte.

La această chemare a Revoluţiei au răspuns chiar şi copiii, care constituiţi în brigăzi „Conrado Benitez", au plecat la ţară să dea această bătălie. Şi ce măreaţă bătălie! Copiii şi-au lăsat căminul, jucăriile, distracţiile lor, au învăţat să lupte, s-au dus să vadă suferinţa fraţilor noştri, să învingă împreună, înfrăţiţi sub stindardul aceluiaşi ţel — consolidarea Revoluţiei noastre socialiste.

Ajutorul copiilor, care cu exemplul ce l-au dat au uimit lumea întreagă, n-a fost însă deajuns: era nevoie de mai mulţi alfabetizatori, şi iată că aici clasa muncitoare, din toate sectoarele şi din toate sindicatele, a răspuns imediat la chemarea Revoluţiei. Mii de brigadieri muncitori, înrolaţi în brigăzile „Patria sau moartea", cu cuvîntul de ordine al C.T.C. (R.) (n. n. Clase Trabajadora Cubana (Revolucionaria) au plecat în satele patriei noastre pentru a duce la îndeplinire munca de alfabetizare. Alături de ei, la oraşe au participat la campania de alfabetizare 121.000 „alfabetizatori" populari şi 35.000 de profesori voluntari. În total, la campania de alfabetizare au participat 271.000 de oameni.

Conştientă de importanţa acestei sarcini grandioase, şi Federaţia noastră şi-a mobilizat membrii şi este cunoscut că sectorul nostru a dat 800 de brigadieri în brigăzile „Patria sau moartea". Am organizat nenumărate mitinguri, plenare şi reuniuni în centrele muncitoreşti, realizînd în plus un recensămînt, care ne-a permis să cunoaştem condiţiile şi numărul neştiutorilor de carte din sectorul nostru.

Potrivit datelor şi cifrelor obţinute, am mobilizat pe alfabetizatorii populari, care în afară de alfabetizarea tovarăşilor lor de muncă, au alfabetizat şi pe tovarăşii din apropierea centrelor lor de muncă, precum şi familiile lor. La acestea se adaugă brigăzile muncitoreşti „Patria sau moartea" care, cu un înalt spirit de luptă şi combativitate, au plecat să dea bătălia contra neştiinţei de carte.

Clasa muncitoare a făcut un mare efort în această privinţă. Noi, muncitorii, înţelegem lozincile pentru care luptăm şi ştim că un popor cult este un popor invincibil. De aceea, luptînd pentru răspîndirea ştiinţei de carte în masă, tovarăşii noştri înfăptuiesc o mare sarcină revoluţionară. Cu toate că în unele cazuri ei ştiau că merg să sufere de foame, pătrunşi de spirit revoluţionar, ei nu au cedat.

Dar cu aceasta sarcina noastră nu s-a terminat. Alfabetizarea constituie însă numai începutul sarcinii noastre. Cu acelaşi entuziasm şi avînt revoluţionar trebuie să ne ocupăm de aici înainte de cei pe care i-am alfabetizat.

Noi, muncitorii, trebuie să ducem mai departe această sarcină, să luptăm pentru a avea mai mulţi tehnicieni, mai mulţi muncitori calificaţi şi specialişti; aceasta este ţinta pe care trebuie să o atingem pentru a ne putea realiza planurile economice şi a consolida industria ţării.

Măreaţa noastră operă constă în progresul culturii şi al educaţiei fiilor patriei, în ridicarea nivelului de trai al poporului. Ne revine sarcina să ducem înainte această operă şi sîntem siguri că prin eforturile pe care le va depune clasa muncitoare, ca avangardă a Revoluţiei noastre socialiste, aceste ţeluri viitoare vor fi duse la bun sfîrşit.

GLADYS NOVARRO
membru al Sindicatului naţional al lucrătorilor din medicină